བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༡རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཤིང་རྟ་ལོ། བོད་ཟླ་ 3 ཚེས་ 8 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 53 ཨང༌། ༡8 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

7th May 2014

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 53 Issue 18 Price Rs. 1

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

(R.N. 5165/60)

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཝི་ཏི་ནམ་དང་རྒྱ་རིགས་ཆོས་ཞུ་བར་གསུང་ཆོས་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༣༠
ཉིན་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གིས་བཞུགས་སྒར་ཕོ་བྲང་གི་ཚོམས་
ཆེན་ནང་ཝི་ཏི་ནམ་ནས་བསླེབས་པའི་དད་ལྡན་
ནང་ཆོས་དོན་གཉེར་བ་གྲངས་ ༡༤༥ དང།
རྒྱ་ནག་སྐམ་ས་ཆེན་པོ་ནས་བསླེབས་པའི་རྒྱ་
རིགས་ ༣༥ གློ་བུར་དུ་ལྷགས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་
བ་ ༧ བཅས་པར་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ ༩ ནས་
༡༢ བར་ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་ཡ་རབས་
བཟང་སྤྱོད་སྐོར་ལ་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་དང།

ཆོས་ཞུ་བ་རང་རང་སོ་སོའི་ངོས་ནས་བློ་

དོགས་མ་ཆོད་པའི་རིགས་ལ་དྲི་བའི་ལམ་ནས་

དགོངས་སྐོར་ཞུས་རིགས་ལ་བཀའ་ལན་སྩལ།

ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཆོས་ཞུ་བ་

ཡོངས་ལ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་ཆོག་
དང། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཤད་ལུང་
བཅས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས། གོང་གསལ་ཉིན་
གཉིས་རིང་ལ་ཕྱེད་ཡོལ་རྣམ་གྲྭ་མཁན་པོ་ཁྲོམ་
ཐོག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཝི་ཏི་ནམ་དང་།
ཡང་སྟེང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ངག་དབང་སྙན་
གྲགས་ལགས་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་རིགས་རྣམས་ལ་
སྔ་དྲོའི་ཆོས་འབྲེལ་བསྐྱར་བཤད་གནང་འདུགནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་བ།
༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་སྲིད་
བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་རྒྱ་གར་ཤར་
ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་རང་བང་ལ་(Ravan-
gla) གཞིས་ཆགས་དང་ནུབ་བྷན་གཱ་(West
Bengal)ནང་ཡོད་པའི་ཀ་སྦུག་ཏུ་འཚམས་
གཟིགས་སུ་ཕེབས་འདུག དེ་ཡང་བཀའ་

བློན་མཆོག་གིས་རང་བང་ལའི་ནང་འཚམས་
གཟིགས་སྐབས་ཁུལ་དེའི་དཔོན་རིགས་ཁག་
གཅིག་དང་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་རང་བང་ལ་བོད་
མིའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ས་ཐོ་ལག་འཛིན་དང་
བཟའ་འབྲུའི་ལག་དེབ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་གོ་བསྡུར་
གནང། བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་ཁུལ་དེའི་མི་

དཔའ་བོའི་གཟེངས་རྟགས་ཕུལ་བ།

ཚོགས་བརྡ་གསལ་བསྒྲགས།

༄༅། །ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༣ ཉིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་
གསར་འགོད་རང་དབང་ཉིན་མོ་འཁེལ་བཞིན་
ཡོད་པ་དང་སྟབས་བསྟུན། རྒྱལ་མཚམས་མེད་
པའི་གསར་འགོད་མཐུན་ཚོགས་ Report-
ers Without Borders ཀྱིས་འཇིགས་མེད་
རྒྱ་མཚོའམ་མགོ་ལོག་འཇིགས་མེད་ལགས་སུ་
དཔའ་བོའི་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་རྒྱུའི་གསལ་
བསྒྲགས་སྤེལ་འདུག དེ་ཡང་མགོ་ལོག་འཇིགས་
མེད་ལགས་ནས་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་
ཀྱིས། འཇིགས་བྲལ། ‘Leaving Fear
Behind’ ཞེས་པ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དམ་
བསྒྲགས་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་བོད་མི་རྣམས་ལ་
དཀའ་སྡུག་ཇི་འདྲ་འཕྲད་བཞིན་པའི་སྐོར་དངོས་
བྱུང་གློག་བརྙན་བཟོ་སྐྲུན་བྱེད་སྐབས་མཐུན་
འགྱུར་རོགས་རམ་བྱས་པའི་ཉེས་མིང་འོག་སྲོག་
ཁྲིམས་ཕོག་ནས་ད་ལྟ་བཙོན་དུ་ཡོད།

༄༅། །བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་
ཚན་བཞི་བཅུ་པ་ནང་གསལ་ལྟར་སྐབས་ ༡༥ པའི་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་
ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༢
རེས་གཟའ་པ་སངས་ནས་ཚེས་ ༢༤ རེས་གཟའ་
ལྷག་པའི་བར་ལས་དུས་ཉིན་གྲངས་བཅུ་གཅིག་
རིང་བཞུགས་སྒར་གངས་ཅན་སྐྱིད་གཤོངས་སྤྱི་
ལྷན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་དུ་ཚུགས་གཏན་
འཁེལ་སོང་ན། ཚོགས་མི་རྣམས་དུས་ཐོག་ཚོགས་
བཅར་ཐོག སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་
༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཚོགས་དྲུང་ལས་ཁུངས་སུ་ངོ་
བཅར་འབྱོར་ཐོ་འགོད་འབུལ་གནང་དགོས་བཅས་
ཀྱི་ཚོགས་བརྡ་གསལ་བསྒྲགས་སུ། ཚོགས་དྲུང་
ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢ ལ་
ཕུལ།།

དགེ་བཤེས་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུགས་གཏོང་འགོ་ཚུགས་པ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཆོས་རིག་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་བཙུན་དགོན་ཁག་
གི་བཙུན་མ་ཚོs་དགེ་བཤེས་མའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་
དོ་དམ་ཚན་པས་གོ་སྒྲིག་འོག་དགེ་བཤེས་མ་
ལོ་རིམ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་
རྒྱུགས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡ ཉིན་ནོར་
གླིང་གི་ཉེ་འགྲམ་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བཙུན་
དགོན་སྒྲོལ་མ་གླིང་དུ་གཏོང་འགོ་ཚུགས་འདུགདེ་ཡང་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་པའི་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་བཙུན་མ་ཚོས་ཀྱང་དགེ་འདུན་
པ་བཞིན་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་འཆད་
ཉན་ཐོས་བསམ་གྱི་སློག་གཉེར་བྱས་ཏེ། དགེ་
བཤེས་མ་གང་མང་འཐོན་ཐབས་ལ་འབད་
བརྩོན་བྱེད་དགོས་སྐོར་བཀའ་སློབ་རིམ་
ཕེབས་ལྟར། སྔ་ལོ་རྒྱ་གར་ནང་དགེ་བཤེས་

དམངས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་མི་དམངས་
ཀྱི་བདེ་སྡུག་སེལ་རྒྱུར་སྔར་ལྷག་འབད་བརྩོན་
བྱེད་རྒྱུའི་ལན་འདེབས་ཀྱང་གནང་འདུག དེ་
བཞིན་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་ཀ་སྦུག་ཁུལ་དུ་
གནས་པའི་བོད་མིའི་སྡོད་གནས་དང་རྒས་གསོ་
ཁང་ལ་འཚམས་གཟིགས་ཀྱིས་མི་དམངས་ལ་

གསུང་བཤད་གནང། སྤྱིར་བཏང་ཀ་སྦུག་ཏུ་རྟེན་
གཞི་བྱས་པའི་རྒས་གསོ་ཁང་དེ་ནི་(Ottawa,
Canada)ཁེ་ན་ཌའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་
གྲོགས་པོ་ཚོགས་པའི་རོགས་སྐྱོར་འོག་གསར་
སྐྲུན་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པ་བཅས།

མའི་ཡིག་རྒྱུགས་ལོ་རིམ་དང་པོ་བཏང་ཡོད་པ་
མ་ཟད། གོང་ཚེས་ཉིན་བཙུན་དགོན་སྒྲོལ་མ་
གླིང་དུ་དགེ་བཤེས་མའི་ཡིག་རྒྱུགས་ལོ་རིམ་
དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་འགོ་འཛུགས་
གནང་འདུགཉིན་གྲངས་བཅོ་ལྔའི་རིང་གི་ཡིག་
རྒྱུགས་དེའི་ནང་ལོ་སྔོན་མར་ལོ་རིམ་དང་པོའི་
ནང་ནས་ལོ་རིམ་གཉིས་པར་བསླེབས་པའི་

བཙུན་མ་ ༢༣ དང་། འདི་ལོ་ལོ་རིམ་དང་པོའི་
ནང་བཙུན་མ་ ༦ བཅས་ཁྱོན་བཙུན་མ་གྲངས་
༢༩ ཡོད་འདུག ཡིག་རྒྱུགས་གཙོ་བོ་ཕར་ཕྱིན་
དང་དབུ་མ། ཚད་མ་གསུམ་རྩོད་རྒྱུགས་དང་
འབྲི་རྒྱུགས་གཏོང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལོ་རིམ་
གཉིས་ཀའི་བརྡ་སྤྲོད་དང་རྒྱལ་རབས། ཆོས་
འབྱུང་། དེ་བཞིན་ཚན་རིག་འབྲི་རྒྱུགས་གཏོང་
རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པ་བཅས། །

བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་དབང་པོ་ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་ཁུར་དམ་འབུལ་ཞུས་པ།

༄༅། །སྐབས་ ༡༥ པའི་བོད་མི་མང་ཡུ་རོབ་
སྤྱི་འཐུས་ཆུང་བདག་ཀོ་རིན་ལགས་ཀྱིས་རང་
ཉིད་བར་ལམ་གཟུགས་གཞི་བདེ་པོ་མེད་པ་
དང་སྨན་པའི་ལམ་སྟོན་ལྟར་ལས་དོན་
ཆེ་རིགས་མཚམས་འཇོག་གིས་སྨན་
བཅོས་གནང་འཆར་ཆེད་སྤྱི་འཐུས་ནས་
རྩ་དགོངས་ཞུས་ཡོད། དེར་བརྟེན་བཀྲས་
མཐོང་བསྟན་འཛིན་དབང་པོ་ལགས་ཡུ་
རོབ་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་སྒུག་ཐོ་དང་པོ་ཡིན་
སྟབས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༦
ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠།༣༠ ཐོག་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་
ཚེ་རིང་མཆོག་གི་མདུན་ནས་སྤྱི་འཐུས་
ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ར་ཱབའི་ནང་ཡུ་རོབ་སྤྱི་འཐུས་
ཀྱི་ལས་ཁུར་དམ་འབུལ་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་
གོང་ཚེས་ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་
རྣམ་པ་གྲོས་ཚོགས་རྭ་བར་ལྷན་འཛོམས་ཀྱི་
ཐོག་མར་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་༸རྒྱལ་བའི་
སྐུ་པར་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་གུས་

ཕྱག་དང་མཇལ་དར་སྒྲོན་འབུལ་ཞུས་ཡོད་པ་
དང། དེ་རྗེས་བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་དབང་
པོ་ལགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་ཞུས་གྲུབ་

མཚམས་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོའི་མདུན་ནས་
ལས་ཁུར་དམ་འབུལ་ཞུས་ཡོད། དེ་ནས་སྤྱི་
འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་དང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
ལས་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་ཚོགས་དྲུང་སོགས་ནས་
སྤྱི་འཐུས་བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་དབང་
པོ་ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་ཁུར་དམ་

འབུལ་ཞུས་པར་རྟེན་འབྲེལ་མཚོན་ཆེད་དཀར་
གཙང་མཇལ་དར་རིམ་བཞིན་བསྒྲོན་མཚམས་
གསོལ་ཇ་དང་འབྲས་སིལ་ཕུལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་

མཛད་སྒོ་སྟབས་བདེ་དེ་བཞིན་གྲོལ་ཡོད། དེ་
ནས་སྤྱི་འཐུས་བཀྲས་མཐོང་བསྟན་འཛིན་དབང་
པོ་ལགས་ཀྱིས་གསར་འགོད་པའི་དྲི་བར་ལན་
འདེབས་ཀྱང་གནང་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་བཀྲས་
མཐོང་བསྟན་འཛིན་དབང་པོ་ལགས་ནི། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༦ ནང་ཛུ་རིཀ་མཐོ་སློབ་ནས་

སློབ་དཔོན་གྱི་ལག་ཁྱེར་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༩༥ ནས་ ༡༩༩༦ བར་ཛུ་རིཀ་མཐོ་
སློབ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཡོག་ཕི་ཤིའི་འོག་
བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཐད་ཉམས་
ཞིབ་རྩོམ་ཡིག་བྲིས་ནས་རི་ཀོན་
བོད་ཁང་གིས་དཔར་སྐྲུན་ཞུས། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༨༥ ནས་ ༡༩༩༧ བར་
སྤྱིར་བཏང་རྒྱལ་རབས་དང་། རྩ་
ཁྲིམས། དཔལ་འབྱོར། སྤྱི་ཚོགས་
རྒྱལ་རབས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་སློབ་
གཉེར་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤
ལོར་རྡ་སར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་
སློབ་གཉེར་གནང་ཡོད་འདུག་པ་མ་
ཟད། ཡུ་རོབ་གཞོན་ནུ་ཚོགས་པ་དང་། སུད་བོད་
མཐུན་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དང་། བོད་
དོན་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ཚོགས་མི་སོགས་གནང་
ཡོད་འདུགཆོས་འབྲེལ་དབུ་འཛུགས་མཛད་པ།
༄༅། །ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཏི་ཝི་ཡའི་བོད་
དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་དང་ (Save Tibet
Latvia) ཨུ་རུ་སུ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་
པ། (Save Tibet Russia) དེ་བཞིན་ཨུ་རུ་
སུའི་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་བཅས་ནས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་
ཐོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་
ཆུ་ཚོད་ ༩།༣༠ ཐོག་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ལ་ཏི་ཝི་ཡའི་ (Latvia)
ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་(Kipsala) ཀིབ་ས་ལ་
ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་དད་ལྡན་པ་ཁྱོན་མི་
གྲངས་ ༣༥༠༠ བརྒལ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་འབྲེལ་
སྔོན་བཀའ་སློབ་ཕེབས་དོན། དེ་རིང་ངོས་རང་
འདི་གར་ཡོང་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་དང་ཐུག་རྒྱུ་བྱུང་
བར་ཧ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང། སྤྱིར་བཏང་ངོས་རང་
དེ་སྔ་ཁུལ་འདིར་ཡོང་སྐབས་ཨུ་རུ་སུའི་མི་ཞིག་
གིས་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ནང་མི་དམངས་དཀྱུས་མ་
མང་ཆེ་བ་ཞིག་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ངོས་ཀྱིས་ཆོས་འབྲེལ་བྱེད་
སྐབས་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད་སྐོར་བརྗོད་བྱུང། དེར་
བརྟེན་དེ་རིང་ངོས་རང་འདི་གར་ཡོང་དོན་ནི་མི་
དམངས་དཀྱུས་མ་ཚོར་ཆོས་འབྲེལ་བྱེད་ཆེད་
ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་དང་ཆོས་
འབྲེལ་དབུ་འཛུགས་མཛད་ཡོད།
སྤྱིར་བཏང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་དེ་སྔ་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ནང་ཆིབས་སྒྱུར་
ཐེངས་གསུམ་ཙམ་བསྐྱངས་ཡོད་ཀྱང་ཐེངས་འདི་
ནི་མང་ཚོགས་ལ་ཆོས་འབྲེལ་སྩལ་ཐེངས་དང་པོ་
དེ་ཆགས་ཡོད་འདུག

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 3 ཚེས་ 8 ཕྱི་ཟླ་ 5 ཚེས་ 7

བློ་བཟང་དོན་ཡོད་ལགས་བཙོན་བཀྲོལ་བཏང་འདུག
༄༅། །བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་གནས་ཚུལ་
སྤེལ་གསལ་ལྟར་ན། སྡེ་དགེ་རྫོང་རྫ་ཁོག་རྫ་
སྟོད་དགོན་གསར་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་
བློ་བཟང་དོན་ཡོད་ལགས་རྒྱ་ནག་གིས་བཙོན་
བཀྲོལ་བཏང་འདུགཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་འཛིན་བཟུང་བཙོན་འཇུག་བྱས་པའི་སྡེ་
དགེ་རྫོང་རྫ་ཁོག་རྫ་སྟོད་དགོན་གསར་དགོན་
པའི་དགེ་འདུན་པ་བློ་བཟང་དོན་ཡོད་ལགས་
དུས་བཀག་བཙོན་འཇུག་ལོ་དྲུག་གི་ལོ་དུས་
རྫོགས་ཏེ་འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་

རྒྱ་ནག་གི་བཙོན་ཁང་ནས་གློད་བཀྲོལ་བཏང་
འདུག བློ་བཟང་དོན་ཡོད་ལགས་གློད་བཀྲོལ་
བྱུང་ནས་རང་གི་གྲོང་ཚོར་ཕེབས་སྐབས་དགོན་
གསར་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པས་གཙོས་ས་
གནས་དེའི་ནང་ཡོད་པའི་དགེ་བཙུན་དང་། ཆབ་
སྲིད་བཙོན་ཟུར་སོགས་ཀྱིས་དགའ་བསུ་གཟབ་
རྒྱས་ཞུས་འདུགདེ་ཡང་སྐུ་ཞབས་བློ་བཟང་དོན་
ཡོད་ལགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་བོད་ས་
ཁྱོན་ཡོངས་སུ་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གི་དམ་བསྒྲགས་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་ཞི་རྒོལ་

གནང་སྐབས་དགོན་གསར་དགོན་པའི་དགེ་
འདུན་པ་ཚོ་དང་ལྷན་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་ནང་
ཞུགས་པར་བསྙད་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་
འཛིན་བཟུང་བྱས་ནས་མཐར་དཀར་མཛེས་
འབྲིང་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་གིས་སྐུ་ཞབས་བློ་བཟང་
དོན་ཡོད་ལགས་སུ་བོད་རང་བཙན་གྱི་སྦྱར་
ཡིག་འགྲེམས་སྤེལ་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་
བསྒྲེངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་འཛུགས་འོག་ལོ་
དྲུག་བཙོན་འཇུག་གི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་རྗེས་ཉེ་
ལམ་བཙོན་བཀྲོལ་བཏང་བའི་གནས་ཚུའ་ཐོན་
འདུགཐེ་ཝན་དུཁུན་མིན་དོན་རྐྱེན་དང་བོད་མིའི་རང་སྲེག་ནས་རྒྱ་མི་རིགས་གནད་དོན་ལ་བལྟ་བའི་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་པ།
༄༅། ། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཐེ་ཝན་སྐུ་
ཚབ་དོན་གཅོད་ལས་ཁང་དང་། ཐེ་ཝན་བོད་
རིགས་ཚོགས་པ། ཐེ་ཝན་བོད་རྒྱ་མཛའ་འབྲེལ་
ཚོགས་པ། ཐེ་ཝན་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སྤྱི་ཚོགས་
ཚན་རིག་ཁང་བཅས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་གོ་སྒྲིག་
འོག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༣ ཕྱེད་
ཡོལ་ཆུ་ཚོད་དང་པོའི་ཐོག་ཐེ་ཝན་སློབ་གྲྭ་ཆེན་
མོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་
ཚོགས་ཁང་དང་པོར་ ཁུན་མིན་་དང་བོད་མིའི་
རང་སྲེག་དོན་རྐྱེན་ནས་རྒྱ་ནག་གི་མི་རིགས་
གནད་དོན་ལ་བལྟ་བ་ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་
ཐོག་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་ཡོད།
ཚོགས་འདུ་འདིར་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་
ཐེ་སྡོད་བོད་མིའི་བདེ་རྩ་ཚོགས་པའི་དབུ་འཛིན་
དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལགས་དང་
ཐེ་ཝན་དོན་གཅོད་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་ལགས། བོད་
མི་དམངས་སྤྱི་འཐུས་འབའ་པ་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་
མཚན། སྤྱི་འཐུས་ཤར་གླིང་ཟླ་སྒྲོན་ལགས།
ཕྱི་དྲིལ་རྒྱ་ཡིག་སྡེ་ཚན་ལས་བྱེད་ཡེ་ཤེས་
བསྟན་འཛིན་བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་
པ་མ་ཟད། ཐེ་ཝན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་སྐུ་
ཞབས་ཁྲན་ཅེ་རུ། ཐེ་ཝན་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་
སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་དབུ་
འཛིན་ཆུའུ་རུང་ཅུས། ཐེ་ཝན་ཕུ་ཡིང་ཚན་རྩལ་
སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སློབ་དཔོན་སྐུ་ཞབས་སུའུ་ཅ་
ཧུང་། ཐེ་ཝན་རྒྱལ་འཛུགས་ཆབ་སྲིད་སློབ་གྲྭ་
ཆེན་མོའི་སློབ་དཔོན་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་
ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་གཅིག་ལྕོགས་
ལི་ཡུ་ཐང་། མང་གཙོ་ཡར་རྒྱས་མནའ་མཐུན་
ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་དང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་
མི་ཟུར་པ་ཆན་ཏཱ། ཐེ་ཝན་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་རྒྱ་ནག་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྟ་རྟོག་མནའ་
མཐུན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཡང་ཤན་ཧུང་
། ཐེ་ཝན་མཉམ་འབྲེལ་སློབ་ཆེན་གྱི་དགེ་རྒན་
ཆེན་མོ་ཀྲུའུ་ཏེ་རུང་། ཀྲུང་ཧྭ་སློབ་ཆེན་འཛིན་
སྐྱོང་དོ་དམ་ཚན་ཁག་གི་དབུ་འཛིན་གཞོན་པ་
ཙིང་ཅེན་ཡུན། རྒྱ་ནག་མང་གཙོ་འཐབ་ཕྱོགས་
ཚོགས་པའི་གཙོ་འཛིན་ལྕམ་ཧྲེང་ཤོད ཚའེ་
དབྱིང་ཝོན་སློབ་གསོ་ཐེབས་རྩ་ཚོགས་པའི་སྤྱི་
ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་བསྟི་གནས་ཁང་གི་གཙོ་
འཛིན་ཡང་ཁྲང་ཀྲིང་། ཐེ་ཝན་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་
རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་རྒྱས་ཞིབ་འཇུག་ཚན་ཁག་གི་
རབ་འབྱམས་པ་ལིའུ་ཝོན་ཞོན་བཅས་ཚོགས་
འདུར་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་གསུང་བཤང་གནང་
ཡོད་ལ་ཐེ་ཝན་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ལས་ཁང་གི་

དང་བླངས་ཞབས་ཞུ་བ་དགེ་རྒན་ལུའུ་ལགས་
ཀྱིས་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུ་གཙོ་སྐྱོང་དང་། ཐེ་
ཝན་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་མི་ཁྲེང་ཅེ་རུ་ཡིས་
ཚོགས་འདུ་གཙོ་སྐྱོང་གནང། ཚོགས་ཐེངས་
དང་པོར་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལགས་
ཀྱིས་གསུང་དོན། ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར།
དེང་སྐབས་བོད་མིའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་འཛམ་
གླིང་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད། ལོ་
འགའི་རིང་བོད་མི་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་
ཀྱིས་རང་སྲེག་ལས་འགུལ་སྤེལ་ནས་བོད་རང་
དབང་རྩོད་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཧ་ཅང་ཤ་ཚ་

དགོས་པའི་ལས་འགུལ་འདི་ནི་དུས་ནམ་ཞིག་
རྒྱུན་གཅོད་བྱ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་སུས་ཀྱང་ཚོད་
དཔག་བྱེད་དཀའ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ཚོད་དཔག་
བྱེད་ཐུབ་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་གཞུང་གིས་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དང་སྐད་ཆ་
བཤད་རེས་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་
གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཁོ་ན་རེད། བོད་མི་རང་སྲེག་
བ་དེ་དག་གི་འབོད་སྒྲ་ནི། བོད་ལ་རང་དབང་
དགོས། ༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་ཕེབས་
འཇུག་དགོས། ང་ཚོ་བོད་ལ་རང་དབང་མེད།
ཅེས་པ་ཁོ་ན་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་
༸གོང་ས་མཆོག་གིས་སྔ་མོ་ནས་འདོན་གནང་
མཛད་པའི་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཕན་གྱི་དབུ་མའི་
ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ངོས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད།
བོད་ཀྱི་ངོས་ནས་བསམ་བློ་གུ་ཡངས་བཏང་སྟེ་
རྒྱ་ནག་མངའ་ཁོངས་སུ་བསྡད་ནས་མིང་དོན་
མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཙམ་རྩོད་ལེན་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། ཁོང་གིས་མུ་མཐུད་གསུང་དོན། རྒྱ་
ནག་གི་བོད་སྡོད་འགོ་ཁྲིད་ཁྲོད་ནས་ཧུའུ་ཡོ་
པང་གཅིག་པུས་བོད་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ཡོད།
དབུས་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་མ་དངུལ་

འབོར་ཆེན་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་བོད་མི་ཚོའི་
འཚོ་བ་ད་དུང་སྐྱོ་བོ་ཡོད་པ་དངོས་གནས་ཧང་
སངས་དགོས་པ་རེད། འདི་ལྟར་བོད་མི་ཚོའི་
འཚོ་བ་ཡར་རྒྱས་ཅི་ཡང་མེད་དུས། བོད་
སྡོད་རྒྱ་མི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་རྒྱ་ནག་ས་ཁུལ་དུ་
ཕྱིར་འཐེན་བྱ་དགོས་ལ། བརྒྱ་ཆ་ཉི་ཤུ་བོད་
དུ་བསྡད་ན་འགྲིག་ཅེས་བཤད་ཡོད་པ་མ་ཟད།
དེ་དོན་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུར་འགོ་བརྩམས་ཡོད།
ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཤར་གླིང་ཟླ་སྒྲོན་ལགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་བོད་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་དང་གླུ་པ་

བཅས་ཉེས་མེད་ཉེས་འཛུགས་ཀྱིས་བཙོན་དུ་
བཅུག་པ་ཁག་གཙོར་འདོན་བྱས་ནས་གཏམ་
བཤད་གནང་། སྤྱི་འཐུས་འབའ་པ་སྐལ་བཟང་
རྒྱལ་མཚན་ལགས་ཀྱིས་དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལངས་ཕྱོགས་གཙོར་
འདོན་ཐོག བོད་ནང་དུ་མིག་སྔའི་བར་བོད་མི་
བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུས་རང་སྲེག་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་
དང་། དེ་དག་ལས་རང་སྲེག་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་
གཉིས་འདས་གྲོངས་ཕྱིན་ཡོད་པའི་སྐོར། དེང་
སྐབས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནད་དོན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཟིན་
པའི་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདིར་ཐག་གཅོད་མ་
བྱས་བར་དུ་ཡོལ་ས་གཏན་ནས་ཡོང་མི་སྲིད་
ལ། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདིར་ཇི་ཙམ་གྱིས་
ནར་འགྱངས་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་
ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་འཐུས་ཤོར་དང་གྱོང་གུད་
ལས་ཅི་ཡང་ཡོང་མི་སྲིད་ཅེས་དང། རྒྱ་ནག་
སྟོབས་ཆེན་ཇི་ཙམ་ཆགས་རུང་བོད་མིའི་རང་
དབང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་འདི་བཞིན་
དྲང་བདེན་གྱི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་ཡིན་སྟབས། བོད་
པ་རང་ངོས་ནས་འཐབ་རྩོད་འདི་རྒྱུན་བསྐྱང་
ཐུབ་པར་དོན་ཚན་ཁག་ལྔའི་ཐོག་འགྲེལ་བཤད་

རྒྱས་པ་གནང་ཡོད། ཐེ་ཝན་མང་གཙོ་ཡར་
རྒྱས་མནའ་མཐུན་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་དང་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་ཆན་ཏཱ་
ལགས་ཀྱིས་གསུང་དོན། དེ་རིང་ང་ཚོས་རྒྱ་
ནག་གུང་ཁྲན་ལ་བཤད་རྒྱུར། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་
ཧ་ཅང་ཞི་འཇམ་ངང་འདོན་གནང་མཛད་པའི་
དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་འདིར་ད་དུང་ཡང་
གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཉིན་
ཞིག་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མ་བཞུགས་པ་དང། བོད་
མི་ཚོས་ཡུ་གུར་བ་མཉམ་དུ་དྲག་པོའི་ལམ་དུ་
ཞུགས་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་ཡིན་ན།
རྒྱ་ནག་གི་རྙོག་གྲ་ཆུང་ཆུང་
ཞིག་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། རྒྱ་
ནག་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་
བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་སུ་མི་
བཅུག་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་དབང་
འཛིན་པ་ཚོས་དབང་ཆ་གཅིག་
སྡུད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས་
རེད། གལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་གུང་
ཁྲན་པས་མ་འོངས་ལོ་ལྔའི་
ནང་དུ་༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་
མཆོག་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་
འཇུག་གི་མེད་པ་དང་། ཉིས་
སྟོང་བཅུ་བདུན་ལོར་ཧོང་ཀོང་
མི་མང་དོན་དམ་མི་རེ་ངོ་རེའི་འོས་འདེམས་ཀྱི་
ཐོབ་ཐང་མ་སྤྲད་ཚེ། ཐེ་ཝན་མི་དམངས་ཀྱིས་
ཏན་ཏན་ཐེ་ཝན་རང་བཙན་གཙང་མར་རྩོད་ལེན་
བྱེད་ངེས་རེད། དེ་ནི་ཐེ་ཝན་བས་རྒྱ་ནག་གུང་
ཁྲན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པའི་དབང་གིས་
རེད། ཅེས་གསུངས། ཐེ་ཝན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་
ནག་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྟ་རྟོག་མནའ་མཐུན་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཡང་ཤན་
ཧུང་ལགས་ཀྱིས་གསུང་དོན། རྒྱ་ནག་ཇག་པའི་
སྲིད་གཞུང་འདི་ནི་མི་རིང་བར་འཇིག་རྒྱུ་རེད།
དེའི་སྔོན་རྟགས་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཟེར་ན། ལོ་བཅུའི་
རིང་ལ་ཆ་སྙོམས་ཟླ་རེའི་ནང་ཨ་སྒོར་དུང་ཕྱུར་
སུམ་བརྒྱ་རྒྱ་ནག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དུ་ཤོར་
འགྲོ་གི་ཡོད། འདི་ནི་དུས་ཚོད་ཧ་ཅང་མང་པོའི་
རིང་མཚམས་འཇོག་ཅི་ཡང་བྱས་མེད། དུས་
ད་ལྟའང་སྒོར་མོ་འབོར་ཆེན་འདི་ཕྱོ་ལོགས་སུ་
ཤོར་བཞིན་ཡོད། སྒོར་མོ་དེ་དག་ཚང་མ་རྒྱ་
ནག་གི་དབང་འཛིན་པ་དང་ཚོང་པ་ཚོ་ལག་
སྦྲེལ་བྱས་ནས་བཏང་བ་ཁོ་ན་རེད། དེས་ན་རྒྱ་
ནག་ཇག་པའི་སྲིད་གཞུང་འདི་ལམ་སེང་བརྡིབ་
རྒྱུ་རེད། ཐེ་ཝན་བོད་རྒྱ་མཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་

པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་སུན་ཀྲི་པེང་ལགས་
ཀྱིས་ཚོགས་མི་གཞན་ཞིག་གི་རྩོམ་ཡིག་ཀློག་
མཚམས་གསུང་དོན། ༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་
མཆོག་དང་དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ནས་བོད་རང་བཙན་རྩོད་ཀྱི་མེད་ལ། བོད་
མི་ཚོས་བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་མང་གཙོ་ཚགས་
ཚུད་ཅིག་བཙུགས་ཡོད། ཧ་ཅང་ཞི་འཇམ་དང་
མིག་རྒྱང་རིང་པོའི་སྒོ་ནས་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
གནད་དོན་སེལ་ཐབས་སུ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་
སྲིད་བྱུས་བཏོན་གནང་བ་རེད། ཐབས་ལམ་
འདི་ནི་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་ངོས་ལེན་བདེ་
ཤོས་དང་ལས་སླ་ཤོས་རེད། ཅེས་གསུངས།
རྒྱ་ནག་མང་གཙོ་འཐབ་ཕྱོགས་ཚོགས་པའི་
གཙོ་འཛིན་ལྕམ་ཧྲེང་ཤོད་ལགས་ཀྱིས་གསུང་
དོན། ཁུན་མིན་་དོན་རྐྱེན་བྱུང་སྐབས་རྒྱ་ནག་
གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེན་རྟོག་པས་གྲི་ཐོགས་པའི་
མི་དྲུག་ཡོད་ཁོངས་ནས། ལོ་ན་བཅུ་དྲུག་ལས་
མེད་པའི་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་ཞིག་ལས་དེ་
མིན་ཚང་མ་དེ་ག་རང་དུ་དམར་གསོད་བཏང་
ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁུན་མིན་དོན་རྐྱེན་གྱི་གདོང་
རིས་ངོ་མ་ཅི་ཞིག་ཡིན་མིན་དང་སུ་ཞིག་གིས་
བཟོས་མིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་རང་གིས་
བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཁོ་ན་ལས་མེད་སྟབས། ང་
ཚོས་ཁུན་མིན་དོན་རྐྱེན་དེ་ཡུ་གུ་བས་བཟོས་པ་
རེད་ཟེར་གཏན་ནས་ཤོད་མི་ཐུབ། དོན་དངོས་
ཐོག་རྒྱ་ནག་གུང་ཁྲན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོའི་མི་
དམངས་ལ་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་མནར་གཅོད་
བཏང་ཡོད། རྒྱ་ནག་གུང་ཁྲན་རང་ཉིད་བཀྲུས་
ན་མ་དག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཇིགས་སྐུལ་རིང་
ལུགས་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་
ཁོ་རང་གི་བཙན་ཤེད་དང་བཙན་གནོན་བྱེད་
ཐབས་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་སྤེལ་བྱེད་བཞིན་
ཡོད། རྒྱ་ནག་གུང་ཁྲན་འདི་དངོས་གནས་དྲང་
གནས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འཇིགས་སྐུལ་རིང་ལུགས་
པ་ཆགས་པ་རེད། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་དམངས་
ཡོངས་ཀྱིས་གུང་ཁྲན་མགོ་རྟིང་སློག་པའི་ལས་
འགུལ་སྤེལ་དགོས་ཟེར། མཇུག་ཏུ། ཐེ་ཝན་
བོད་རྒྱ་མཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་
སྐུ་ཞབས་སུན་ཀྲི་པེན་ལགས་ཀྱིས་བགྲོ་གླེང་
ཚོགས་འདུའི་མཇུག་བསྡོམས་གཏམ་བཤད་
གནང་སྟེ་ཉིན་རྒྱབ་ཆུ་ཚོད་ ༥།༥༠ ཐོག་བགྲོ་
གླེང་ཚོགས་འདུ་རྒྱལ་ཁའི་ངང་གྲོལ་ཡོད།

ཆོས་དད་རང་དབང་གི་སྙན་ཐོ་བཏོན་པ།
༄༅། །རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་ཐོག་
རྟོག་ཞིབ་གནང་མཁན་ཨ་རིའི་ཚོགས་ཆུང་
(USCIRS) ཞེས་པ་ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༣༠
ཉིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོ་འཁོར་སྙན་ཐོ་འདོན་
སྤེལ་གནང་བའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་
ནང་གི་ཆོས་དད་རང་དབང་ཐོག་དམ་བསྒྲགས་
བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ཡོད་སྐོར་གསལ་སྟོན་
གནང་འདུག སྙན་ཐོ་དེའི་ནང་འཛམ་གླིང་གི་
རྒྱལ་ཁབ་མང་དག་ཅིག་ནང་ཆོས་དད་རང་
དབང་མེད་པའི་ཐོག་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་
གནང་སྟེ་དམིགས་བསལ་བློ་འཚབ་བྱེད་ཡུལ་

གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གཅིག་ཟུར་འདོན་གནང་གི་
ཡོད་པ་ལྟར། ཐེངས་འདིའི་སྙན་ཐོའི་ནང་རྒྱ་ནག་
གཞུང་ནས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དང་ཤིང་
ཅང་ཡུ་གུར་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དད་རང་དབང་
ཐོག་སྔར་ལྷག་དམ་བསྒྲགས་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་
བཏང་ཡོད་སྐོར་གསལ་སྟོན་གནང་འདུགགནས་ཚུལ་དེའི་སྐོར་ཨ་རིའི་རྒྱལ་
སྤྱིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་རྟོག་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་
གི་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་
གཅིག་ནང་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་ཡོད། །

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 3 ཚེས་ 8 ཕྱི་ཟླ་ 5 ཚེས་ 7

འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་སློབ་ཐོན་པ་རྣམས་ལམཐོ་སློབ་ཏུ་སློབ་འཇུག་
གི་རྒྱུས་སྟོན་ཐེངས་བཅུ་པ་ཚོགས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢ ཉིན་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་ཚན་པའི་གོ་སྒྲིག་འོགགངས་སྐྱིད་གཉའ་ཁྲི་ཚོགས་ཁང་ནང་འཛིན་
རིམ་བཅུ་གཉིས་སློབ་ཐོན་པའི་སློབ་མ་རྣམས་
ལ་མཐོ་སློབ་ཏུ་སློབ་འཇུག་གི་རྒྱུས་སྟོན་ཐེངས་
བཅུ་པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་ཚོགས་སོང་།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་

ཚོད་ ༩།༣༠ ཡོལ་ཙམ་ལ་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་
ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་དངོས་གྲུབ་ཚེ་རིང་ལགས་
ཀྱིས་གཙོས་ཤེས་རིག་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་
པའི་འགན་འཛིན་སྒྲོལ་དཀར་དབང་མོ་ལགས་
དང་། འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་
སློབ་གྲྭ་ཁག་འདྲ་མིན་ནས་ཕེབས་པའི་སློབ་
ཕྲུག་ཁྱོན་གྲངས་ ༨༦ བཅས་ཚང་འཛོམས་ཐོགཤེས་རིག་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་པའི་འགན་
འཛིན་སྒྲོལ་དཀར་དབང་མོ་ལགས་ཀྱིས་
རྒྱུས་སྟོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་
ངོ་སྤྲོད་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས།
ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེས་རྒྱུས་སྟོན་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་
གསུང་བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་འཛིན་རིམ་
བཅུ་གཉིས་ཐོན་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་མཐོ་
སློབ་ཏུ་སློབ་འཇུག་གི་རྒྱུས་སྟོན་ཐེངས་བཅུ་
པའི་ཐོག་སློབ་ཕྲུག་མང་དག་ཅིག་ཕེབས་ཐུབ་
པ་བྱུང་འདུགསློབ་ཕྲུག་ཕེབས་མཁན་ཚོ་ཡིན་
ནའང་གཞན་དང་མ་འདྲ་བར་སོ་སོས་དོ་སྣང་
དང་འཁུར་བླང་སྟེ་འདིར་ཕེབས་པར་ཤེས་རིག་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་ངོས་ནས་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲ་
ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འཛིན་རིམ་བཅུ་
གཉིས་ཐོན་རྗེས་སོ་སོའི་མི་ཚེ་ནང་སློབ་སྦྱོང་
བྱེད་རྒྱུའི་རིམ་པ་གཅིག་གྲུབ་པ་རེད། ཁྱེད་རང་
ཚོས་སློབ་སྦྱོང་ག་ཚོད་བྱས་ཡོད་མེད་དེ་སང་
གནངས་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཡོང་གི་རེད། ཁྱེད་
རང་ཚོས་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད་པའི་རེ་བ་བྱེད་
བཞིན་ཡོད། ན་ནིང་ལོར་སྲིད་སྐྱོང་སློབ་ཡོན་
ལེན་མཁན་སློབ་མ་གཅིག་བྱུང་བ་རེད། ད་ལོ་
གང་མང་ཐོན་པའི་ང་ཚོས་ཧ་ཅང་རེ་བ་བྱེད་
བཞིན་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོས་དོན་གཉེར་ཆེ་ཤོས་
སློབ་ཡོན་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་མེད། མཐོ་རིམ་
སློབ་གྲྭ་འདེམས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་དངངས་སྐྲགའགའ་ཞིག་ནས་གྲ་སྒྲིག་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་བྱས་
ཡོད་སྲིད། ད་ལྟ་མཛད་སྒོ་གྲོལ་རྗེས་ཁོང་རྣམ་
པས་ཁྱེད་རང་ཚོར་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་གི་རེད།

དེར་བརྟེན་ངས་ཞུ་མ་དགོས་པར། ཁྱེད་རང་
ཚོས་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་འདེམས་སྐབས་གྲོགས་
པོ་གྲོགས་མོ་དང་སྤུན་མཆེད་སོགས་གང་དུ་
འགྲོ་ཡང་དེའི་མཇུག་ཏུ་མ་བསྐྱོད་པར། མཐོ་
སློབ་དང་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་སྙན་གྲགས་ཆེ་
བ་དང་གྲུབ་འབྲས་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་
ལེགས་པ་ཡོད་སར་སློབ་འཇུག་ཐོབ་ཐབས་
བྱེད་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་

ད་ལྟ་བར་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཁོར་ཡུག་
ནང་འཚར་ལོངས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས།
བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ཁྱེད་རང་ཚོས་
ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་མུ་མཐུད་ཡར་རྒྱས་གོང་
སྤེལ་གཏོང་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན། བོད་སྐད་བརྗེད་པ་དང་། བོད་སྐད་
ལ་མཐོང་ཆུང་རིགས་རྩ་བ་ནས་བྱེད་མི་རུང།
བོད་པ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་ཡ་རབས་དང།
བྱམས་སྙིང་རྗེ་ལྡན་པ། དུས་རྟག་ཏུ་བྱམས་སྙིང་
རྗེའི་སྐོར་ཤོད་མཁན། གང་ལྟར་ཕྱི་རྒྱལ་ཁོ་རང་
ཚོར་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ང་ཚོ་བོད་པར་ཡོད་
པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འདུག གཙོ་བོ་༸རྒྱལ་
བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་རེད།
༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་
ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་སྐབས་སུ་ཕྱི་རྒྱལ་མི་
རིགས་ཀྱིས་ཧ་ལས་པའི་བརྩི་བཀུར་ཞུ་བཞིན་
ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པས་བརྩི་བཀུར་ཞུ་སྟངས་དང་
གཅིག་མཚུངས་མ་རེད།
བོད་པའི་བརྩི་བཀུར་དེ་མང་ཆེ་བ་
རྨོངས་དད་རེད། ཁོང་ཚོ་མང་ཆེ་བ་ཤེས་ཡོན་
ཅན་ཡིན་པར་བརྟེན་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་
དད་གུས་དང་བརྩི་བཀུར་ཞུ་གི་ཡོད། བོད་
པའི་བཟང་སྤྱོད་དེ་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གཉིས་ཐོན་
ཏེ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭར་བསླེབས་སྐབས་ཁྱེད་
ཚོར་གོ་སྐབས་མང་པོ་ཡོད། སློབ་གྲྭར་གཏམ་
བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ནའང་རེད། སློབ་གྲྭའི་དགེ་
རྒན་ལས་བྱེད། ཕྲུ་གུ་ཚོའི་ཚུར་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་ན་རེད། གཏམ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན་རེད།
གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ནང་ལྟར་མིན་པ་གོ་སྐབས་
ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། གོ་སྐབས་དེ་ཚོ་ལེན་ཐུབ་
པ་བྱེད་དགོས། སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་བོད་པའི་ཁྱད་
ཆོས་དེ་ཡོད། སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་གི་མ་རྩ་དེ་མ་
བརླག་པར་བོད་པའི་སྐུ་ཚབ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ག་དུས་ཡིན་
ན་བཤད་ཐུབ་པ་དགོས། དེ་དག་བཤད་ཐུབ་
པར་གདོང་རྩལ་དགོས། མི་ཚོགས་ནང་བཤད་

རྒྱུའི་རྩལ་དགོས། གོམས་འདྲིས་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད།
ཁྱེད་རང་ཚོ་བོད་པའི་རྩ་དོན་ཐོག་དོ་སྣང་ཡག་
པོ་བྱེད་དགོས། ཚན་རིག་སྡེ་ཚན་ནང་མི་ཉུང་
ཤས་ལས་མི་འདུག་སྟེ་མང་པོ་ཞིག་ཟབ་སྦྱོང་
གཞན་པའི་ནང་ཕེབས་ཡོད། ཚན་རིག་སློབ་
ཚན་ནང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་སླ་བཅོས་བྱས་
ནས་སློབ་ཚན་བརྗེ་འགྱུར་མ་བྱས་པར་མུ་
མཐུད་དཀའ་ལས་རྒྱག་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་རེད།
སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རིགས་གཅིག་
རྐང་འཛིན་བྱེད་དགོས་སྐོར་དུས་རྟག་
ཏུ་བཀའ་སློབ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་བཞིན་
ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཀྱང་དེའི་
ཐོག་ཤུགས་རྒྱག་གི་ཡོད། རིགས་
གཅིག་རྐང་འཛིན་བྱེད་ཆེད་ Gradu-
ate དང་ Under Graduate,M.
Phil ལ་སོགས་པའི་སློབ་སྦྱོང་དེ་
དག་མ་བྱས་པར་རིགས་གཅིག་རྐང་
འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་མེད་པར་བརྟེན། ང་
ཚོས་མཐོ་རིམ་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ཤུགས་
རྒྱག་གི་ཡོད། ཤུགས་རྒྱག་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གཅིག་
ཕྲུ་གུ་གང་མང་ནས་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་
བྱེད་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་
ཡིན་ན། བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་
ཐོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
ཆེའི་དགོངས་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་དེ་
འདྲ་བསམ་བློ་གཏོང་གི་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོ་
ཡིན་ན་ཡང་དམིགས་ཡུལ་དེ་མཐོ་ཙམ་དགོས།
རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་སོགས་སོ་སོ་སློབ་
སྦྱོང་གང་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་དེ་ངས་མཐར་
ཕྱིན་པ་བྱེད་དགོས་བསམ་པའི་ཆོད་སེམས་
བརྟན་པོ་ཉར་དགོས། མཐོ་རིམ་སློབ་ཡོན་ཐོག་
ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་
ཏན་ཏན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
དེ་བཞིན་བོད་ཁྱིམ་ཁག་གཉིས་
ཀྱིས་དེ་ཚོའི་ཐོག་སློབ་ཡོན་ཡག་ཐག་ཆོད་
གནང་གི་ཡོད། ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་
འབྱམས་པ་དང་ B.A དང་ གཙུག་ལག་རབ་
འབྱམས་པ་ M.A ཐོན་ཙམ་བྱུང་ན་འགྲིག་
གི་མེད། ཁྱེད་རང་ཚོའི་མི་ཚེ་དང་ང་ཚོའི་མི་
ཚེ་འདྲ་གི་མི་འདུག ཁྱེད་རང་ཚོའི་མི་ཚེ་འདི་
ཧ་ཅང་འགྲན་རྩོད་ Competitive ཆགས་
ཀྱི་འདུགདཔེར་ན། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ནང་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུར་ས་མིག་ ༣༠་་༤༠ ལས་
མེད་པ་ཡིན་ན། དེར་སྙན་ཞུ་འབུལ་མཁན་
༢༠༠་་༣༠༠ ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭ་
ཁག་དང་། ལས་ཀའི་སྡེ་ཚན་གང་དུ་ཡིན་ཡང་
དེ་ལྟར་ཡོད། དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་ཕུལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ཆགས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་དྲན་གྱི་
འདུག ཁྱེད་རང་ཚོ་འདི་དགོངས་པར་བཞག་
རོགས་གནང་།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་
གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་ཤེས་རིག་མདུན་ལམ་སློབ་
སྟོན་ཚན་པའི་ལས་བྱེད་འཕྲིན་ལས་ལགས་
ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཏེ་མཛད་སྒོ་གྲོལ་ཡོད།།

ཨིན་བོད་གཏན་འབེབས་བརྡ་ཆད།

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་བརྡ་ཆད་གཏན་འབེབས་ཚན་པ་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསར་འགོད་རང་དབང་གི་གནས་སྟངས་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༣ ཉིན་
གྱི་དགོང་དྲོ་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་
མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་དང་བོད་
ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་པ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ཐོག་
འཛམ་གླིང་གསར་འགོད་རང་དབང་གི་ཉིན་མོ་
དང་སྟབས་བསྟུན་བཞུགས་སྒར་དུ་རྟེན་གཞི་
བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་པའི་རྩེད་
ཐང་དུ་ཚོགས་པའི་བཀག་སྡོམ་ལ་འཐབ་རྩོད་
བྱས། ཞེས་པའི་རོལ་དབྱངས་འདུ་འཛོམས་
ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་
པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་མི་དམངས་ལ་བོད་ནང་
གི་གསར་འགོད་རང་དབང་གི་གནས་སྟངས་
སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་འཛམ་
གླིང་གསར་འགོད་རང་དབང་གི་ཉིན་མོ་འདིར་
རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་འབོད་སྐུལ་
ཞུ་རྒྱུར། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆེད་རྒྱ་
ནག་དང་བོད་ནང་གསར་འགོད་རང་དབང་སྤྲོད་
དགོས་ཀྱི་འདུག ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་
བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་
པ་རྣམས་འཛམ་གླིང་ནས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་
བཟོ་དགོས་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།
འདི་ལོ་རྒྱལ་མཚམས་མེད་པའི་གསར་འགོད་
ཚོགས་པས་འདོན་སྤེལ་གནང་བའི་སྙན་ཐོའི་

ནང་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ནས་རྒྱ་
ནག་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་པ་དེ་
ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་སྐད་ཆ་
རེད། ལྷག་པར་བོད་སྤྱི་དང་ཡང་སྒོས་བོད་རང་
སྐྱོང་ལྗོངས་ས་ཁུལ་དུ་གསར་འགོད་པ་རྣམས་
རང་དབང་ཐོག་རྩ་ནས་འགྲོ་ཆོག་གི་མེད། དེར་
བརྟེན་བཀག་སྡོམ་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་དེ་བོད་རང་
སྐྱོང་ལྗོངས་ས་ཁུལ་དང་དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་
གནས་པའི་བོད་མིའི་ས་ཁུལ་ཁག་ནང་བཀག་
སྡོམ་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཤིང་
ཅང་ཁུལ་དུའང་དེ་ལྟར་བྱེད་བཞིན་འདུག རྒྱ་
ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་གསར་པ་ཞི་ཅིན་ཕིང་ལ་ཆ་
མཚོན་ན། ལོ་གཉིས་སྔོན་ཁོང་རང་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ཆགས་སྐབས་ང་ཚོའི་གནས་
སྟངས་འཛམ་གླིང་ནས་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོ་
དགོས་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་གནས་སྟངས་
ཀྱང་ང་ཚོས་ཤེས་པ་བཟོ་དགོས་སྐོར་གསར་
འགོད་པར་བརྗོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདས་པའི་
ལོ་གཉིས་ནང་གསར་འགོད་རང་དབང་ཐོག་རྒྱ་
ནག་གིས་བཀག་སྡོམ་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་
ཡོད་སྐོར་བརྗོད་ཀྱི་འདུག ཅེས་སོགས་ཀྱི་
གསུང་བཤད་གནང་།

diagnosis

ནད་གཞི་བརྟག་ཐབས།

ནད་པར་གཟུགས་ཁམས་བརྟག་དཔྱད་དང༌།

སྨན་དཔྱད། གཞན་ཡང་བརྒྱུད་རིམ་འདྲ་མིན་
སྒོ་ནས་ནད་ངོས་བཟུང་ཚུལ།
diarchy

ཟུང་འཛིན་སྲིད་གཞུང༌།

དབང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་
སྐྱོང་པའི་གཞུང་གི་འགྲོ་ལུགས་ཤིག
digital camera

ཌི་ཇི་ཊལ་པར་ཆས། གྲངས་འཛིན་པར་ཆས།

མི་དང་ཡུལ་ལྗོངས་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་
རྣམས་ཨང་ཀིའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་ནས་ཉར་
འཇོག་བྱེད་པའི་པར་ཆས་ཤིག
diploma

ཌིབ་ལོ་མ།

སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་གིས་སློབ་སྦྱོང་ངམ་སྦྱོང་
བརྡར་ཞིག་ཐོན་པའི་མཚོན་དོན་དུ་མཐོ་སློབ་
དང༌། གཙུག་ལག་སློབ་ཁང། ཆེད་ལས་སྒྲིག་
འཛུགས་ཤིག་ནས་སྤྲད་པའི་ལག་ཁྱེར་ཞིག
disaster management adm

རྐྱེན་ངན་གྲོལ་འདོམས།

ལུང་པའི་ནང་དུ་གློ་བུར་རྐྱེན་ངན་འབྱུང་སྐབས་
ཐབས་ལམ་ཇི་བསྟེན་གྱི་ལམ་སྟོན་བཀོད་བྱུས།

displaced person
ཡུལ་གྱར་བ།

ཡུལ་ལུང་དུམ་བུར་གྱེས་པའམ། དམག་འཁྲུག་
སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་རང་ཡུལ་ནས་གྱར་
བའི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཞིག
distance learning

རྒྱང་སྦྱོང༌།

འཛིན་གྲྭའི་ནང་དངོས་སུ་ངོ་ཞུགས་མི་དགོས་
པར་བརྙན་འཕྲིན་དང༌། ཀམ་པུ་ཊར། དྲྭ་རྒྱའི་
བརྒྱུད་ལམ་སོགས་བེད་སྤྱད་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་
སྦྱོང་བྱེད་ཚུལ།
distilled water

རླངས་ཆུ།

རླངས་འཚག་བྱས་ཤིང༌། སྙིགས་རོ་མེད་པའི་
དྭངས་ཤིང་གཙང་བའི་ཆུ།
documentary evidence

ཡིག་ཆའི་ར་སྤྲོད། ཡིག་ཆའི་དཔང་རྟགས།

བདེན་རྫུན་ལྟ་བུའི་གནད་དོན་ཞིག་ཁུངས་སྐྱེལ་
ར་སྤྲོད་ཀྱི་དཔང་པོར་འོས་པའི་ཡིག་ཆ།
documentary film

དངོས་བྱུང་གློག་བརྙན།

དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་
བཟོས་པའི་གློག་བརྙན།

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 3 ཚེས་ 8 ཕྱི་ཟླ་ 5 ཚེས་ 7

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཏི་ཝ་ཡའི་ནང་༸ཞབས་
སོར་བདེ་བར་འཁོད་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༣ རེས་
གཟའ་སྤེན་པའི་ཉིན་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་ལྡི་ལི་ནས་མཁའ་ལམ་བརྒྱུད་
ལ་ཏི་ཝི་ཡར་ (Latvia) ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་
ཏེ་ཕྱི་ཚེས་ ༤ ཉིན་ཁུལ་དེའི་རྒྱལ་ས་རི་གར་
(Riga) ༸ཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་སྐབས་ཏེ་
ལོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ལ་ཏི་ཝི་ཡའི་བོད་དོན་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ། (Save Tibet Latvia)
དེ་བཞིན་ཨུ་རུ་སུ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་
པའི་སྐུ་ཚབ་ (Save Tibet Russia) བཅས་
ཀྱིས་ལག་ཏུ་དཀར་གཙང་མཇལ་དར་ཐོགས་ཏེ་
ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། སྐབས་དེར་
གསར་འགོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༤
ཉིན་ནི་ལ་ཏི་ཝི་ཡར་རང་བཙན་ཐོབ་པའི་ཉིན་མོ་
ཡིན་སྟབས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ལ་དགོངས་ཚུལ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་དྲི་བ་ཞུས་
པར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་བཀའ་ལན་
སྩལ་དོན།
ངོས་ཀྱིས་ཁྱེད་རྣམས་ལ་དགའ་
བསུའི་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དུས་རབས་ ༢༠
པའི་འགོ་སྟོད་དང་མཇུག་གི་བར་བཟང་ཕྱོགས་
ཀྱི་འགྱུར་བ་ཤུགས་ཆེན་ཕྱིན་ཡོད་པ་དེར་ལྟ་
སྐབས་དངོས་གནས་སེམས་ནང་དགའ་སྤོབས་
སྐྱེ་བཞིན་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་ངོས་ཀྱིས་
དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་མོའི་ཨ་མ་ལགས་དང་མཇལ་བ་

ཡིན། ཁོང་སྐབས་དེར་དགུང་གྲངས་ ༩༦
སོན་ཡོད་སྟབས་ཁོང་མོའི་མི་ཚེའི་རིང་དུས་
རབས་ ༢༠ གནས་སྟངས་ཆ་ཚང་ཉམས་མྱོང་

བསགས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་
ངོས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་འཛམ་གླིང་གི་གནས་སྟངས་
ནི་དེ་སྔ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ནམ་ཡང་
ན་དེ་སྔ་ལས་བཟང་ངན་འགྱུར་ལྡོག་གང་བྱུང་
ཡོད་དམ། ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུ་སྐབས་ཁོ་མོས་
ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འཛམ་གླིང་གི་གནས་སྟངས་
དེ་སྔ་དང་བསྡུར་བ་ཡིན་ན་བཟང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་
པ་དང་། ཁོ་མོ་ཆུང་དུས་སྐབས་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་དང་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་
སོགས་མེད་ཀྱང་དེང་སྐབས་གནད་དོན་དེ་
དག་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཡོད།
ཅེས་གསུངས་བྱུང་། དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་
གི་ས་ཕྱོགས་མང་པོར་རང་དབང་ཆེ་རུ་ཕྱིན་

ཡོད། འོན་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གི་མི་འབོར་ཐེར་
འབུམ་བདུན་ཡོད་པ་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་ཁྱད་
པར་ལྟར་སྣང་བ་འདྲ་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་གཞི་རྩའི་

ཆ་ནས་ང་ཚོ་ཚང་མ་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་གཅིག་
ཡིན་པར་བརྟེན། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་ཆེད་འབད་བརྩོན་མུ་མཐུད་བྱེད་
དགོས། དེར་བརྟེན་ལས་འགུལ་དེར་བྷལ་ཊིག་
ཡུལ་གྲུ་ (Baltic States) ལྟ་བུ་རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་
བ་ཚོས་སྐབས་རེ་སྣེ་ཁྲིད་དེ་ཞབས་འདེགས་
ཡག་པ་ཞུ་ཐུབ་པར་ངོས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་བྱེད་
བཞིན་ཡོད། ཅེས་བཀའ་ལན་སྩལ། དེ་ཡང་
༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐེངས་འདིར་ལ་ཏི་ཝི་
ཡའི་ནང་ཉིན་གཉིས་རིང་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་དང་
ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་ཆོས་འབྲེལ་སྩལ་རྒྱུ་
ཡིན་འདུག་པ་བཅས།།

ཐེ་ཝན་ནང་བོད་མིའི་རང་ལུས་མེར་སྲེག་སྐོར་ལས་འགུལ་སྣ་མང་སྤེལ་བ།
༄༅། །འདི་གར་ཐེ་ཝན་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དོན་
གཅོད་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥
ཉིན་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། ཐེ་ཝན་བོད་
ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་དང་། ཐེ་ཝན་བོད་
རྒྱ་མཐུན་ཚོགས། ཐེ་སྡོད་བོད་རིགས་ཚོགས་
པ་བཅས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་
ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་བསྟན་པ་
ཆབ་སྲིད་དོན་དུ་རང་གི་གཅེས་པའི་ལུས་སྲོག་
མེར་སྲེག་གིས་རྒྱ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ལ་ངོ་
རྒོལ་གནང་ཡོད་པར། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་
ནས་དེར་ལོག་འགྲེལ་ཁྱབ་བསྒྲགས་ཤུགས་
ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་
གལ་ཆེར་སོང་ཐེ་ཝན་ནང་ལས་འགུལ་སྣ་མང་
སྤེལ་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༣ རེས་
གཟའ་སྤེན་པ་ཉིན་ཕྱེད་རིང་། ཐེ་ཝན་སློབ་ཆེན་
སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་ཚོགས་ཁང་ནང་
༼རྒྱ་ནག་ཁུན་མིན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དོན་རྐྱེན་དང་
བོད་མིའི་རང་ལུས་མེར་སྲེག་ལས་རྒྱ་ནག་གི་

མི་རིགས་གནད་དོན་སྐོར་༽ཞེས་པའི་བརྗོད་
གཞིའི་ཐོག་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུ་
ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུས། བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུར་ཐེ་
ཝན་གྱི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་དང་། གསར་འགྱུར་
ལས་རིགས། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཟུར་པ།
དེ་བཞིན་ཁེ་ན་ཌ་དང་། ཧོང་ཀོང་། བཞུགས་
སྒར་རྡ་རམ་ས་ལ་བཅས་ནས་ཕེབས་པ་ཁྱོན་
མི་གྲངས་བཅུ་ཙམ་གྱིས་དཔྱད་རྩོམ་སྒྲོགས་
སྦྱང་དང་བགྲོ་གླེང་ལྷུག་པོ་གནང་བ་མ་ཟད།
ཟུར་ཉན་དུ་རྒྱ་ནག་དང་ཐེ་ཝན་གྱི་སློབ་ཕྲུག་
སོགས་མི་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ཡོད་པ་ནས་མང་
པོ་ཞིག་གི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་གནང་། ལྷག་
པར་ཐེ་ཝན་ནང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་པའི་རྒྱ་
ནག་སྐམ་སའི་སློབ་མས་བརྗོད་དོན། དེ་སྔོན་
རྒྱ་ནག་ནང་ཡོད་སྐབས་བོད་དེ་ཞིང་བྲན་ལམ་
ལུགས་ཙམ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་གྱི་གནས་
ཚུལ་ཤེས་ཀྱི་མེད། དེ་རིང་བགྲོ་གླེང་གནང་
མཁན་རྣམས་ཀྱི་གསུང་མོལ་ལས་གནས་ཚུལ་
གསར་པ་མང་པོ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་བྱུང་ཞེས་
སོགས་བརྗོད། ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༦ ནས་ཕྱི་
ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༨ བར། ཐེ་ཝན་ལུང་ཧྲན་དགོན་

པ་ས་འོག་རི་ལིའི་བབ་ཚུགས་ནང་༼གངས་
རིའི་འོག་གི་མེ་ལྕེ་དང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་༽ཞེས་
པའི་འགྲེམས་སྟོན་ཞིག་བཤམས་ཡོད་པ་དང་།
ནང་དོན་གཙོ་བོ་ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་
དུ་འཚོ་བཞུགས་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་རི་མོ་
མཁས་ཅན་སྐུ་ཞབས་ལིའུ་དབྱི་ལགས་ཀྱིས་
བྲིས་པའི་བོད་མི་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་
མཁན་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་རིས་ཆུང་བ་དང་། མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སོགས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་། ད་
ལྟ་རྒྱ་ནག་ནང་ཡོད་བཞིན་པའི་རྒྱ་མི་རིགས།
དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནད་ཡོད་
མི་སྣ། ཐེ་ཝན་ནང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་སོགས་
ཀྱིས་བོད་མིའི་རང་ལུས་མེར་སྲེག་སྐོར་ལ་
གཏམ་བཤད་སྤེལ་བའི་ནང་དོན་སྙིང་བསྡུས།
བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་བཅས་ཀྱི་དཔར་
རིགས་བཤམས་སྟོན་གནང་ཡོད། གཞན་
ཡང་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༣ ནས་ཚེས་ ༢༠ བར་
ཐེ་ཝན་རང་དབང་ཐང་ཆེན་མདུན་བོད་ལུགས་

ཀྱི་གུར་ཆེ་བ་གསུམ་ནང་༼རྒྱ་ནག་གི་རི་མོ་
མཁས་ཅན་ལིའུ་དབྱི་ཡི་བོད་མིའི་རང་ལུས་

མེར་སྲེག་གི་དཔར་རིས་འགྲེམས་སྟོན་༽ཞེས་
པ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་གནང་ཡོད་པ་དང་། ནང་དོན་
ནི་རྒྱ་ནག་གི་རི་མོ་མཁས་ཅན་སྐུ་ཞབས་ལིའུ་
དབྱི་ལགས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་བོད་མི་རང་ལུས་
མེར་སྲེག་གཏོང་མཁན་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་རིས་ཆེ་
བ་བརྒྱ་ལྷག་དང་ངོ་སྤྲོད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱི་
དང་། རྒྱ་ནག་ནང་གི་རྒྱ་མི་རིགས། དབུས་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ།
ཐེ་ཝན་ནང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་སོགས་ཀྱིས་
བོད་མིའི་རང་ལུས་མེར་སྲེག་སྐོར་ལ་གཏམ་
བཤད་སྤེལ་བའི་ནང་དོན་སྙིང་བསྡུས། རང་
ལུས་མེར་སྲེག་གནང་མཁན་གྱི་ཞལ་ཆེམས་
སོགས་སྒྲིག་གཤོམ་གནང་ཡོད། ཐེ་ཝན་རང་
དབང་ཐང་ཆེན་དུ་རྒྱ་ནག་སྐམ་སའི་ཡུལ་སྐོར་
སྤྲོ་འཆམ་པ་འགྲོ་སའི་གལ་ཆེའི་ས་ཚིགས་
ཤིག་ཡིན་པ་དང་། གོང་གསལ་འགྲེམས་སྟོན་
གྱི་ནང་དོན་ཁག་ལས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དུས་
རྒྱུན་དུ་ལོག་འགྲེལ་བྱས་པ་ཁག་བདེན་མིན་ར་
སྤྲོད་གསལ་པོ་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭའི་འཛིན་རིམ་དང་པོ་ནས་བཅུ་གཉིས་བར་གྱི་ཡིག་གཟུགས་རྩེ་ཕུད་རྣམས་འགྲེམས་སྟོན་ཞུ་བཞིན་པ།
༄༅། །འདི་གར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་
བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། ཤེས་རིག་ལས་
ཁུངས་ནས་ལོ་ལྟར་གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་
འཛིན་རིམ་དང་པོ་ནས་བཅུ་གཉིས་བར་གྱི་སློབ་
ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་འགྲན་

བསྡུར་གོ་སྒྲིག་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། འཛིན་
རིམ་སོ་སོ་ནས་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་རྩེ་
ཕུད་གསུམ་རེ་འདེམས་སྒྲུག་གིས་བྱ་དགའ་དང་

སྦྲགས་ཡིག་གཟུགས་རྩེ་ཕུད་ཀྱི་བྲིས་ཤོག་
རྣམས་ལ་འགྱིག་ཤོག་གིས་འཐུམ་བརྒྱབ་
སྟེ། གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་ཕྲུག་
རྣམས་ལ་དོ་དབྱིངས་དང་སྤྲོ་བ་བརྟས་ཕྱིར་
སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་འགྲེམས་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཞུས་

ཏེ། ལྷོ་ཁུལ་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་རྡེ་ར་ལྡུན། རྡ་ས་
ཁུལ་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་འགྲེམས་སྟོན་ཞུས་
ཟིན་པ་དང་། ད་ཆ་བལ་ཡུལ་དང་བྱང་ཤར་

ཁུལ་གྱི་གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་དགུའི་རིགས་
ལམ་འདུ་འཛོམས་ཐེངས་བཞི་པ་བསུ་ན་མདའ་
གཞིས་ཆགས་སུ་གོ་སྒྲིག་ཞུ་རྒྱུའི་ལས་དོན་དང་
སྦྲགས། ཕྱི་ཚེས་ ༡ ཉིན་ཤེས་རིག་ཤེས་ཡོན་
འགན་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བསུ་ན་མདའ་ཉིན་
སློབ་ཏུ་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་རྩེ་ཕུད་བྲིས་
ཤོག་ ༩༦ ཙམ་འགྲེམས་སྟོན་ཞུས། འགྲེམས་
སྟོན་སྐབས་འཛིན་རིམ་དང་པོ་ནས་བཅུ་པ་བར་
གྱི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ནས་དོ་དབྱིངས་ཆེན་པོའི་
ཐོག་ནས་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་བྲིས་ཤོག་རྣམས་
ལ་ལྟ་ཞིབ་གནང་བ་བརྒྱུད་བློ་སྐྱེད་གང་ཙམ་
ཞིག་ཐོབ་ཡོད་པའི་རེ་བ་དང་། དེ་རྗེས་རྡོར་
གླིང་གཏན་སློབ་དང་ཀ་སྦུག་གཏན་སློབ་གཉིས་
ཀྱི་རེག་ཊར་བརྒྱུད་རིགས་ལམ་འདུ་འཛོམས་
ཐེངས་བཞི་པ་མཇུག་མ་བསྒྲིལ་གོང་དེ་ཁུལ་གྱི་
སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་འགྲེམས་སྟོན་ཞུ་འཆར་ཡོད་
འདུག་པ་བཅས།

ཆོས་རིག་བཀའ་བློན་མཆོག་སྒང་ཏོག་ཁུལ་དུ་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས།
༄༅། །དཔལ་ལྡན་ཆོས་རིག་བཀའ་བློན་པདྨ་
ཆོས་འབྱོར་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་
༦ ཉིན་སྒང་ཏོག་ཁུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང། དེ་
རྗེས་རྣམ་རྒྱལ་བོད་རིག་པའི་བསྟི་གནས་ཁང་
Namgyal Institute of Tibetology དུ་མཚུར་
ཕུ་བླ་བྲང་དང་ཀུན་སྐྱོང་བདེ་རྩ་ནས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་
པའི་ཧི་མཱ་ལ་ཡ་ནང་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་

དུ་ནང་པའི་རིག་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེ་
བདག་ཉར་གཅེས་སྐྱོང་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཟབ་
སྦྱོང་ Preservation and Digital docu-
mentation of Traditional Artforms in
Buddhist monasteries in the Hima-

laya དུ་གདན་ཞུས་ལྟར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་
གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།ཕྱི་དྲོ་སྒང་ཏོག་བོད་

ཀྱི་གསོལ་མགྲོན་ཁང་དུ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རིག་
བཀའ་བློན་མཆོག་དང་ས་གནས་འགོ་འཛིན།
ས་འཐུས་དབུས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་
འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ཚོགས་གཙོ་
ཚོགས་གཞོན། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ། སྡེ་
ཚན་ཁག་གི་འགན་འཛིན་བཅས་བཞུགས་མོལ་
ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་ཡོད་འདུག

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། 3 ཚེས་ 1ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 30

རིགས་ལམ་འདུ་འཛོམས་ཐེངས་བཞི་པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་ཚོགས་པ །
༄༅། །འདི་གར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་
བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། དབུས་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢ ནས་ ༧ བར་བྱང་
ཤར་ཁུལ་གྱི་གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་རིགས་
ལམ་འདུ་འཛོམས་ཐེངས་བཞི་པ་དེ་བཞིན་

བསུ་ན་མདའ་བཀྲ་ཤིས་གླིང་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་
མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་ཁང་དུ་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད་
པ་དང་། རིགས་ལམ་འདུ་འཛོམས་ཐེངས་བཞི་
པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་
དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་
རིག་བཀའ་བློན་པདྨ་ཆོས་འབྱོར་མཆོག་དང་
དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཁན་པོ་བསོད་
ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཚོགས་
ཕེབས་གནང་ཞིང་། དང་ཐོག་ཤེས་རིག་སྲོལ་
རྒྱུན་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་ཚེ་རིང་བསམ་
གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པ་དང་ཚོགས་
བཅར་བ་རྣམས་ལ་འཚམས་ཞུ་དང་སྦྲགས་

རིགས་ལམ་འདུ་འཛོམས་ཐེངས་བཞི་པའི་
དམིགས་ཡུལ་སོགས་ངོ་སྤྲོད་གནང་དོན། སྤྱི་
ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་རིགས་ལམ་སློབ་སྤེལ་
གནང་རྒྱུ་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐོར་བཀའ་
སློབ་སྔ་རྗེས་ཕེབས་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར།

འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནས་རང་རེའི་བཙན་བྱོལ་
བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དབུ་ལས་དང་ཆོས་
དགེ་སློབ་ཕྲུག་བཅས་ནས་རིགས་ལམ་སློབ་
སྤེལ་ཐད་ཚ་ཚ་འུར་འུར་གྱིས་ཕྱར་གྲུ་མཉམ་
འདེགས་གནང་འབྲས་སུ། ད་ཆ་སློབ་གྲྭ་ཁག་
གི་ནང་རིགས་ལམ་གྱི་རྨང་གཞི་གང་ལེགས་
ཚུགས་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། ཐེངས་
འདིའི་རིགས་ལམ་འདུ་འཛོམས་ནང་བལ་ཡུལ་
ཁུལ་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལྔ་དང་། རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་
ཁུལ་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལྔ་བཅས་སློབ་གྲྭ་ཁག་བཅུ་
ནས་ཁྱོན་བསྡོམས་སློབ་ཕྲུག་གྲངས་ ༥༠ དང་
ཆོས་དགེའམ་ཆོས་དགེའི་ལས་ཚབ་བོད་དགེ་
༡༡ ནས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་སོགས་

འདུ་འཛོམས་འདི་བརྒྱུད་ནས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་
རིགས་ལམ་སློབ་ཁྲིད་སྲ་བརྟན་དང་སློབ་ཚན་
གཞན་རིགས་ལམ་བརྒྱུད་ནས་སློབ་ཁྲིད་ཐུབ་
ཐབས། གཞན་ཡང་སློབ་ཁག་ནང་ཁུལ་རིགས་
ལམ་ཉམས་མྱོང་བརྗེ་རེས་གནད་སྨིན་ཡོང་
ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་འགྲེལ་བརྗོད་
གནང་། དེ་རྗེས་གོ་སྒྲིག་ཞུ་ཡུལ་ས་གནས་ཉིན་
སློབ་ཀྱི་སློབ་སྤྱི་ས་རཱིན་ཀ་ཛཱི་ལགས་དང་བསུ་
ན་མདའ་དང་རྡོར་གླིང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་
གཅིག་ལྕོགས་བསྟན་འཛིན་ཚེ་དཔག་ལགས་
གཉིས་ཀྱིས་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པ་དང་ཕྱོགས་མཐའ་
ནས་ཕེབས་པའི་དགེ་རྒན་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་
ལ་ཕེབས་བསུ་དང་སྦྲགས་བསུ་ན་མདའ་ས་
གནས་སུ་རིགས་ལམ་འདུ་འཛོམས་འདི་ལྟ་བུ་
ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པར་ཤེས་
རིག་ལས་ཁུངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས།
དེ་རྗེས་སུ་རྡོར་གླིང་དང་ཀ་སྦུག་
གཏན་སློབ།བསུ་ན་མདའ་ཉིན་སློབ་བཅས་ཀྱི་
སློབ་མ་གཉིས་རེ་ནས་དེང་རབས་ཤེས་ཡོན་
ཐོག་རིགས་ལམ་རྟགས་གསལ་སྤྱན་འབུལ་
ཞུས། དེ་ནས་དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་དཔལ་
ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་
མཆོག་གིས་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་རིགས་ལམ་
ནི་རིག་པ་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་
པས། དེང་རབས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཤེས་ཡོན་
སྦྱང་འབྲས་ལེགས་ཐོན་ཡོང་བར་རིགས་ལམ་
མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་སྐོར་དང་། རིགས་
ལམ་ནི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་ཡ་གྱལ་
ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཚད་མ་རིག་པ་ནི་ཐོག་མར་
རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ནང་པའི་སློབ་

དཔོན་ཆེན་མོ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཚད་མ་རང་
ལས་མཁས་པའི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་
གླང་དང་། དེའི་སློབ་མ་ཆོས་གྲགས་ལ་སོགས་
པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གཞུང་ལུགས་གལ་ཆེན་
ཞིག་ཡིན་པ་སོགས་རིགས་ལམ་གྱི་འབྱུང་
ཁུངས་སྙིང་བསྡུས་དང་འབྲེལ་སློབ་མ་རྣམས་
ལ་བཟང་སྤྱོད་དང་ཤེས་ཡོན་གལ་ཆེ་སྐོར་ལམ་
སྟོན་གསུང་བཤད་ཟབ་རྒྱས་གནང། དེ་ནས་
སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རིག་བཀའ་
བློན་མཆོག་གིས་རིགས་ལམ་འདུ་འཛོམས་
དབུ་འབྱེད་ལམ་སྟོན་གསུང་བཤད་ནང་བཀའ་
ཤག་སྐབས་ ༡༤ པའི་ལས་དོན་ཚང་མའི་ནང་
ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་སོན་རྩ་བོད་
ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གནས་ཚད་སྲ་བརྟན་
གཏོང་རྒྱུར་རྩི་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། ཤེས་རིག་
ལས་ཁུངས་ནས་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
ཐབས་སུ་ལས་གཞི་སྣ་མང་གོ་སྒྲིག་ཞུ་བཞིན་
ཡོད་པས་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ནས་གོ་སྐབས་དམ་
འཛིན་གནང་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བ་དང་། བོད་ལ་ཆ་
བཞག་ནའང་རྒྱ་མིའི་གཉའ་གནོན་འོག་ཡོད་
ཀྱང་རང་གི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་
སླད་ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་པ་
རྣམས་རླབས་ཆེན་ཡིན་པས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞུ་རྒྱུ་དང་སྦྲགས། ང་ཚོ་རང་
དབང་ལུང་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྷག་
ལས་འགུལ་དང་ཤུགས་སྣོན་བསྐྱོན་དགོས་
གལ། གཞན་ཡང་བོད་མི་ཚོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
མཐོང་ཆེན་དང་རོགས་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེར་ཐོབ་
དོན་ནི། སྤྱིར་༸རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་
དབུ་ཁྲིད་དང་ཡང་སྒོས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་

ཡུལ་ནས་མཆེད་པའི་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ནང་
ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་བཀའ་དྲིན་ཉག་ཅིག་
ཡིན། དེ་མ་ཟད་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་
ནང་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་གནང་
མཁན་ཇེ་མང་འགྲོ་བཞིན་པ་ལྟར་སློབ་མ་རྣམས་
ནས་ཀྱང་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་དང་སྐད་ཡིག་
སྦྱང་བརྩོན་གནང་དགོས་པ་དང་དམིགས་ཡུལ་
ངེས་ཅན་ཞིག་བཟུང་བ་ཡིན་ན་འགྲུབ་མ་ཐུབ་
པ་གང་ཡང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གསུང་
བཤད་ཟབ་རྒྱས་གནང་།

མཐའ་དོན་ཤེས་རིག་ཤེས་ཡོན་
འགན་འཛིན་དངོས་གྲུབ་བསྟན་པས་སྐུ་མགྲོན་
རྣམ་པ་གཉིས་དང་ས་གནས་འགོ་འཛིན། ས་
གནས་སློབ་གྲྭའི་སློབ་སྤྱི་དང་དགེ་ལས་ཚང་
མར་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་མཛད་སྒོར་ཚོགས་ཕེབས་
གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་མ་ཟད། ཕྱོགས་
མཐའ་ནས་ཕེབས་པའི་དགེ་རྒན་སློབ་ཕྲུག་
རྣམས་སྐུ་ངལ་འཛེམ་མེད་ཐོག་རིགས་ལམ་
འདུ་འཛོམས་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཐུབ་
པར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། ལྷག་པར་དུ་བསུ་ན་
མདའ་ས་གནས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དྲུང་ཚེ་
བརྟན་ལགས་དང་། མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་གཙོ་པ་སངས་སྙིང་རྗེ། མཉམ་དྲུང་ཚེ་
རིང་དབང་འདུས་ལགས་ཀྱིས་གཙོས་མཉམ་
འབྲེལ་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
མི་ཚང་མས་ཐེངས་འདིའི་རིགས་ལམ་འདུ་
འཛོམས་སྐབས་མཐུན་འགྱུར་རོགས་སྐྱོར་གང་
ལེགས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཏེ་མཛད་
སྒོ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་བཅས་སོ།

ཉམས་ཞིབ་པ་བསྡུ་རྒྱུའི་གསལ་བསྒྲགས།

༄༅།། བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་གནད་དོན་སྐོར་
ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པོ་ཉམས་ཞིབ་པ་ (Re-
searcher) དང་། གདན་ཞུས་ཉམས་ཞིབ་པ་
(Visiting Fellow) བསྡུ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་གསལ་
བསྒྲགས་འདི་སྤེལ་བ་ཡིན་ན། བཙན་བྱོལ་བོད་
མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་དུ་གཤམ་གསལ་ཆ་རྐྱེན་
ཚང་བའི་ཉམས་ཞིབ་པ་དང། གདན་ཞུས་
ཉམས་ཞིབ་པ་གནང་བློ་མཆིས་པ་དག་ནས་
རང་ཉིད་ཀྱི་འཚང་སྙན་དང་དགོས་མཁོའི་ཡིག་
ཆ་གཞན་དག་བཅས་པ་འདི་ག་ལས་ཁུངས་སུ་
༢༠༡༤།༥།༣༠ འགྱངས་མེད་འབུལ་འབྱོར་
དགོས་ཤིང། གཤམ་གྱི་ས་མིག་ (ཀ་ དང ག་
) ནང་གསལ་ཆ་རྐྱེན་ཚང་རིགས་འབྲི་རྒྱུགས་
དང་ངག་རྒྱུགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནས་འདེམས་
རྒྱུ། གདན་ཞུས་ཉམས་ཞིབ་པ་ (ཁ་) ངག་
རྒྱུགས་ཁོ་ནའི་ལམ་ནས་འདེམས་སྒྲུག་བྱ་རྒྱུ་
ཡིན་པ་བཅས། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་

ཁང་ནས་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡ ལ།
ཀ༽ ཉམས་ཞིབ་པ། (Researcher)
ས་མིག གཅིགདུས་ཡུན། ༢༠༡༤ ཟླ་ ༦ ནས་
༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ བར།

ཤེས་ཚད།བོད་ཡིག་དང་། རྒྱ་ཡིག དབྱིན་
ཡིག་གཙུག་ལག་སློབ་ཐོན་ཕྱག་ཁྱེར་ཡོད་ན་
རབ་དང། གཙོ་བོ་བོད་ཡིག་དང་། རྒྱ་ཡིགདབྱིན་ཡིག་ནང་ཉམས་ཞིབ་ཀྱིས་རྩོམ་ཡིག་
ཚད་ལྡན་འབྲི་ཐུབ་པ་དང་ཡིག་སྒྱུར་ (སྒྲ་སྒྱུར་)
ཐུབ་པ་དགོས།
ཉམས་མྱོང། ཉུང་མཐར་ལོ་ལྔའི་
རིང་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པའི་ལས་ཁུངས་ནས་
ངོས་སྦྱོར་ཡིག་གེ་དགོས། ལོ་ལྔའི་རིང་ཉམས་
ཞིབ་བགྱིས་པའི་གྲུབ་འབྲས་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་ན་
རབ།

ཕོགས། ཟླ་རེར་ཧིན་སྒོར་ ༢༠༡༢༨།༠༠

ཁ༽ གདན་ཞུས་ཉམས་ཞིབ་པ།
(Visiting Fellow)

ས་མིག གཅིགདུས་ཡུན། ༢༠༡༤ཟླ་ ༦ ནས་
༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ བར།

ཤེས་ཚད།Ph. D ཕྱག་ཁྱེར་ལྡན་པ།
ཕོགས། ཟླ་རེར་ཧིན་སྒོར་ ༡༧༤༦༠།༠༠

ག༽ གདན་ཞུས་ཉམས་ཞིབ་པ།
(Visiting Fellow)

ས་མིག གཅིགཤེས་ཚད།M. Phil སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མུས་
ཡིན་པ་།/གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་དེབ་
སྐྱེལ་ཟིན་པའི་ཡིག་ཆ་ཡོད་པ།
ཕོགས། ཟླ་རེར་ཧིན་སྒོར ༡༥༠༠༠༌༠༠
དུས་ཡུན། ཟླ་གསུམ་མམ་བཞི།
སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་དུ་

ཉམས་ཞིབ་བགྱིས་ཏེ་གྲུབ་འབྲས་འབུལ་དགོས་
པ་དང། དེའི་འདྲ་བཤུས་ཤིག་རང་ཉིད་ཀྱི་
བདག་ཉར་བྱ་རྒྱུ། ཉམས་ཞིབ་ལས་བྱེད་གཞན་
དག་མཉམ་དུ་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཀྱིས་རང་གི་འབྲི་
རྩོམ་བརྗོད་གཞི་མང་ཚོགས་ལ་གཏམ་བཤད་
བྱ་རྒྱུ། ཟླ་གསུམ་མམ་བཞིའི་དུས་ཡུན་རྫོགས་
མཚམས་ M. Phil སློབ་གཉེར་བ་གཞན་དག་
ལ་གོ་སྐབས་སྤྲོད་རྒྱུ།
སྤྱིར་བཏང་ཆ་རྐྱེན་ཚང་དགོས་པ། (ས་མིག་
གསུམ་ག་ལ་ཁྱབ་ཀྱི་ཡོད།)
༡། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་དྭང་བླངས་དཔྱ་ཁྲལ་
ལག་དེབ་ཀྱི་ངོ་བཤུས་དང། རང་བདེན་ཚོགས་
ཆུང་ནས་དྭང་བླངས་དཔྱ་དངུལ་འབུལ་འབབ་

གཙང་འབུལ་ཟིན་པའི་ངོས་སྦྱོར།
༢། རྒྱ་གར་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གནས་སྡོད་ཆོག་
པའི་ཕྱག་དེབ་ཀྱི་ངོ་བཤུས།
༣། ཚད་ལྡན་སྨན་ཁང་ཞིག་ནས་གཟུགས་པོ་

བདེ་ཐང་ལས་འཕེར་ཡིན་པའི་སྨན་པའི་ངོས་
སྦྱོར།༼ངོས་སྦྱོར་སྟེང་དུ་སོ་སོའི་འདྲ་པར་སྦྱར་
དགོས།༽
༤། སློབ་སྦྱོང་ཇི་བྱས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་དང་ཉམས་
མྱོང་ཕྱག་ཁྱེར་ཁག་གི་ངོ་བཤུས།
༥། སྤྱི་སྒེར་སྡེ་ཚན་གང་རུང་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་
མུས་ཡིན་ན། སྡེ་ཚན་དེའི་འགནའཛིན་ནས་
དགག་ཆ་མེད་པའི་ངོས་སྦྱོར་དགོས།
༦། PAN CARD ངོ་བཤུས།
འཚང་སྙན་འབུལ་ཡུལ།
གློག་འཕྲིན་ཁ་བྱང། tpiadmin@tibet.net
ཁ་པར་ཨང་གྲངས།01892 - 222403 /
223556
The Director

Tibet Policy Institute
Central Tibetan Administration
Gangchen Kyishong
Dharamsala
Distt. Kangra 176219
H.P. INDIA

ལྡི་ལི་དོན་གཅོད་ཀྱིས་ཁེ་ན་ཌར་གཞིས་སྤོས་སུ་བསྐྱོད་མཁན་ཚོར་ལམ་སྟོན་གནང་བ།
༄༅། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༦ ཉིན་
འདི་གར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ནང་སྲིད་
ལས་ཁུངས་ནས་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན།
རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་ནས་བོད་མི་ཆིག་སྟོང་ཁེ་
ན་ཌར་གཞིས་སྤོས་ལས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་
ཁོངས་མེའོ་ཆོས་འཕེལ་གླིང་བོད་མིའི་གཞིས་
ཁོངས་ནས་ཁེ་ན་ཌར་བསྐྱོད་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་

ཁོངས་མི་གྲངས་ ༩ ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཕྱི་ཚེས་
༥ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར་ཁེ་ན་ཌར་མ་ཐོན་གོང་ཕྱི་ཚེས་
༤ ཉིན་ལྡི་ལི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་མཆོག་གིས་
ཁོང་རྣམ་པར་འཚམས་འདྲི་དང་ལམ་སྟོན་གནང་
ཡོད། བོད་མི་དགུ་པོ་རྣམས་ཁེ་ན་ཌ་ཁལ་གྷ་རི་
Calgary དང་ཨོ་ཊ་ཝར་ Ottawa བསྐྱོད་
ཡོད།

ཁེ་ན་ཌར་གཞིས་སྤོས་བསྐྱོད་
ཐེངས་དང་པོའི་ཁོངས་མི་གྲངས་ ༢༠༤
ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཨ་སམ་ཏིན་སུ་ཀིར་
(Tinsukia,Assam) ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥
ནང་ལྡི་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཁེ་ན་ཌའི་གཞུང་
ཚབ་ལས་ཁུངས་ (Canadian High com-

mission) ཀྱིས་རྒྱུགས་བཞེས་དང་། གཟུགས་

བབས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཡོད།
མི་གྲངས་དགུ་པོ་དེ་དག་ཁེ་ན་ཌར་
འབྱོར་སྐབས་ The Project Tibet Society
(PTS) སྣེ་ལེན་དང་། གནས་སྐབས་རིང་གནས་
ཡུལ་དང་། ལས་ཀ་སོགས་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་
རོགས་རམ་གནང་རྒྱུ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ཕྱི་
ཟླ་ ༦ ནང་ཚུན་རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་ནས་བོད་

མི་ཆིག་སྟོང་ཁེ་ན་ཌར་གཞིས་སྤོས་ལས་གཞིའི་
ཁོངས་ད་བར་མི་གྲངས་ ༡༣༤ ཁེ་ན་ཌ་ཁུལ་
གྱི་ཀལ་གྷ་རི་ Calgary དང་། ཨོ་ཊ་ཝ། Ot-
tawa ཊོ་རོན་ཊོ། Torontoབྷི་རི་ཊི་ཤི་ཀོ་ལམ་
བྷི་ཡ་ British Columbia བཅས་སུ་དངོས་སུ་
འབྱོར་ཟིན་ཡོད།

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 3 ཚེས་ 1ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 30

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། ངག་དབང་ཐོགས་མེད།
གསར་འགོད་པ། བསོད་ནམས་མཚོ་མོ།
གསར་འགོད་པ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྲགས།
ཞུ་དག་པ། བསོད་ནམས་ཚེ་རིང༌།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ།
ཀཾ་པུ་ཊར་འཇུག་མཁན། ཕུར་བུ་སྒྲོལ་མ།

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510

Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia

ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཅོན་ཏ་ར་སྔ་འགྱུར་ཟབ་གསང་ཆོས་འཁོར་གླིང་དབུ་འབྱེད་སྐབས་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་
གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༨།༤༥ ཙམ་ལ་སྤྱི་ནོར་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཅོན་
ཏ་ར་སྔ་འགྱུར་ཟབ་གསང་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་
ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་ཏེ་དེར་འདུས་གྲྭ་བཙུན་
དང་། སློབ་ཕྲུག མི་མང་སོགས་ཁྱོན་མི་གྲངས་
༥༠༠༠ བརྒལ་བར་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་སྩལ་
དོན། དེ་རིང་འདིར་ཉི་གྲགས་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་
དགོན་པ་གསར་བཞེངས་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་མཛད་
སྒོར་ཆེད་མངགས་ཕེབས་པའི་སེར་སྐྱ་རྣམ་པ་
ཡོངས་ལ་ཞུ་རྒྱུར། གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་རྟེན་
དང་བརྟེན་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་རེད། འདིའི་
དམིགས་ཡུལ་ནི་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་
དམིགས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འདི་ལྟ་བུའི་རྟེན་
དང་བརྟེན་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་འདུས་སྡེ་ཡོད་
པ་དེ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་རྨང་གཞི་ལྟ་བུ་འགོ་
ཚུགས་ཡོད། ད་དུང་ཡང་རྟེན་གཞི་འདིའི་ཐོག་
ནས་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པར་ཞབས་
འདེགས་ལག་རྗེས་ཐོན་པ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཐུབ་རྒྱུའི་
དགོངས་པ་བཞེས་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་
ཐོག་མར་ངོས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན། ཤར་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་མཛད་
པའི་ཁྱེད་རང་ཚོ་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་ལོ་ནས་
ལོ་བསྟུད་དེ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་སྟེ་ཁ་ཡོད་ལག་
ཡོད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཡོད། ཧ་ཅང་ཡག་པོ་
རེད། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་
བསྟན་པ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཛིན་
སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་
བསྟི་གནས་ཤིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་
བསྟི་གནས་བཞེངས་པར་ནོར་ལྷ་རྣམ་སྲས་དང་
ཛམ་བྷ་ལ་སོགས་ནས་མི་མངོན་པའི་དབྱིངས་
ནས་དངོས་གྲུབ་གནང་གི་ཡོད་སྲིད། མཐོང་

ཆོས་ལ་སྦྱིན་བདག་ཚོས་ཨ་སྒོར་དང་ཡུ་སྒོར།
ཧིན་སྒོར་སོགས་མ་བྱུང་ན་བྱེད་རྒྱུ་གང་ཡང་
མེད། གང་ལྟར་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་རོགས་རམ་
བྱེད་མཁན་སྦྱིན་བདག་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
གི་ཡིན། ཁྱེད་རང་ཚོ་སྦྱིན་བདག་ཚོས་སྐབས་རེ་
འདིར་ལྟ་སྐོར་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱི་རེད།

དེ་རིང་འདིར་དངོས་སུ་བསླེབས་
པ་རེད། སྦྱིན་བདག་ཚོས་ཞལ་འདེབས་སྤྲད་པ་
དེ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་རྡོ་དབྱུགས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་
མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་སྟབས། ཁྱེད་རང་
ཚོའི་སེམས་ནང་ཡིད་ཚིམས་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་
ཡོང་གི་རེད། ད་ལྟ་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་བཀོད་པ་གྲུབ་པ་
ཙམ་རེད། སྣོད་ཀྱི་བཀོད་པ་འདི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་
ཅན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པར་ཞབས་འདེགས་
སྒྲུབ་ཐུབ་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཐོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
དེ་ཡང་ལས་སླ་པོ་མ་རེད། ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་
གྱི་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བར་སྡེ་སྣོད་
གསུམ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས། ཐོས་བསམ་
སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོག་ནས་སྒོམ་པ་ཉམས་ལེན་
གྱི་རྟོགས་པ་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེར་

བརྟེན་འདི་ནི་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུད་དེ་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་
རེད་མ་གཏོགས་འཕྲལ་དུ་ཡོང་ཐབས་མེད། དེར་
བརྟེན་ཁྱེད་རང་ཚོས་གང་འདྲ་བྱུང་ཡོད་མེད་
དུས་ནས་དུས་སུ་གཟིགས་སྐོར་གནང་། སྦྱིན་
བདག་ཚོས་དངུལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་
རམ་གནང་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁྱེད་རང་ཚོར་ལས་

འགན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་མུ་
མཐུད་ནས་དགོན་པ་འདིའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་
གང་འདྲ་ཞིག་ཐོག་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་ལྟ་དགོས་
རྒྱུ་དང་སྐུལ་མ་ཞུ་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། འདི་ཁྱེད་རང་ཚོས་དགོངས་པར་བཅངས་
རོགས། འདིར་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་ཕྱོགས་
གཅིག་ནས་ས་གནས་ཡུལ་མི་རྒྱ་གར་གྱི་
མི་མང་དང་། དེ་བཞིན་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་བྱེད་
སོགས་ཚང་མས་དོན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་སྟེ་
གྲུབ་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་སོ་སོའི་ལུང་པ་བྲལ་ཏེ་
བཙན་བྱོལ་བ་བྱས་ནས་བསྡད་ཡོད། ས་ཆ་སྦར་
མཐིལ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་རུང་རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཆ་རེད་
མ་གཏོགས་བོད་པའི་མིན། ས་གནས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་མི་མང་དང་ལས་བྱེད་པས་དོན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་

མེད་ན་འགྲུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེར་བརྟེན་ས་གནས་
ཀྱི་རྒྱ་གར་བ་ལས་བྱེད་པ་ཁག་གཅིག་འདིར་
ཕེབས་འདུག ཁྱེད་རང་ཚོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན། ཁྱེད་རང་ཚོ་བརྒྱུད་ས་གནས་ཡུལ་
པ་ཚོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཧི་མ་ཅལ་
མངའ་སྡེའི་ནང་ང་ཚོའི་དགོན་པ་དང་གཞིས་
ཆགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད།
སྤྱིར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་
ཀྱི་མངའ་སྡེ་ཁག་མང་
པོ་ཞིག་གིས་བོད་མི་ཁྲི་
ཕྲག་ལ་གཞིས་ཆགས་
ཀྱིས་མཚོན་དགོན་པ་
དང་སློབ་གཉེར་ཁང་རྒྱག་
རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་སྐྲུན་གནང་
བ་རེད། སྐབས་རེ་ང་རང་
ཚོ་སོ་སོའི་ལུང་པར་ཡོད་
པ་ལས་ཚགས་ཚུད་པ་
ཡོད། དཔེར་ན། སྔ་མོ་
བོད་ལ་ཡིན་ན་ལོ་མང་པོ་དཔེ་ཆ་བལྟས་ནས་
དཀའ་ལས་རྒྱག་མཁན་ཚོར་འགྱེད་དང་མང་ཇ་
གཅིག་པུས་འདང་རྒྱུ་མེད། ཧ་ཅང་སྐྱོ་བོ་བྱས་
ཏེ་འགྲོ་གི་ཡོད། རྒྱ་གར་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་
ང་ཚོར་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་པ་ཆགས་ཡོད།
དེ་བཞིན་ཧི་མ་ལ་ཡའི་མི་དེ་དག་དེ་སྔ་ཡིན་ན་
བོད་ལ་ཐག་རིང་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེང་སང་ཟས་ཆོག་འཐུང་ཆོག་
ཡོད། ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཙམ་མ་ཟད་སོག་
པོ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ནས་ནང་སོག་ཁ་ཤས་ཡོང་གི་
ཡོད། གཙོ་བོ་ཕྱི་སོག་ཡོང་བཞིན་ཡོད། ཨུ་རུ་
སུའི་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་སོག་རིགས་སོགས་ཁྱོན་
བསྡོམས་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཤིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་
བཞིན་ཡོད། ཡུལ་གྲུ་གཞན་ཁག་ནས་རིས་སུ་

མ་ཆད་པའི་ཆོས་སྒར་ཁག་ནང་སློབ་གཉེར་བྱེད་
བཞིན་ཡོད། འདི་ལྟ་བུའི་གོ་སྐབས་ཡོང་རྒྱུ་དེ་
གཙོ་བོ་ས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་པ་ཚོས་མོས་མཐུན་
དང་དོན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན། མཐར་
གཏུགས་ན་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་པ་ནས་
བཟུང་དུས་ད་ལྟ་བར་ལོ་ངོ་ ༥༥ ཙམ་ཕྱིན་ཡོད་
པའི་རིང་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ཧ་ཅང་བཀའ་དྲིན་
ཆེན་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་ཚང་མས་བཀའ་
དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་དགོས། ང་ཚོར་འཛམ་གླིང་
འདིའི་སྟེང་ཞུམ་མི་དགོས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྔགས་དང་བཅས་པ་ཆ་
ཚང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་
ཡིན། ལྷག་པར་དཔལ་ན་ལེནྡྲ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཞིག་
རེད། རིན་པོ་ཆེས་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་བཞེངས་
སྟངས་དེ་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག ངོས་ལ་སྒྲུང་
ཞིག་ཤོད་རྒྱུ་ཡོད། ལོ་མང་གོང་ཉི་ཧོང་གི་མི་ཞིག་
ངོས་རང་ཐུག་པར་བསླེབས་བྱུང་། ཁོང་བོད་ལ་
ཕྱིན་པ་ཡིན། ཕལ་ཆེར་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་
ཆོས་སྡེ་ཡིན་ས་རེད། མཆོད་རྟེན་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་
ཞིག་འདུག འོན་ཀྱང་ལྷ་ཁང་ནག་ཁུང་དེ་དག་གི་
ནང་ལྷ་མཆེ་བ་གཙིགས་པ་དང་ཁྲག་འཐུང་མཁན་
གི་འདྲ་རིས་མང་པོ་ཞིག་འདུག སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ནི་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་རེད། འདི་ལྟ་བུའི་ལྷ་ཁྱད་
མཚར་ཡོད་པ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་
བྱུང། ཁོང་གིས་ཉིན་དེར་དགོན་ཁང་རྫིག་པོ་
མཐོང་ཡང་དགོང་མོ་ཞེད་སྣང་སྐྱེས་ཏེ་གཉིད་ཀྱང་
ཡག་པོ་ཁུག་མ་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་བྱུང། དེར་བརྟེན་
འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་ཕྲ་བརྒྱབ་ན་མ་གཏོགས་ཤེས་
ཁག་པོ་ཡིན། སྔ་འགྱུར་ཆ་བཞག་ན་ཐེག་པ་རིམ་
པ་དགུ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་
ཡོད།

སྐབས་དགུ་པའི་མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་གཞོན་སྐྱེས་འགོ་ཁྲིད་ཚོགས་འདུ་མཇུག་བསྒྲིལ་བ།
༄༅། །སྤྱི་དམངས་ནུས་སྟོབས་ཚོགས་
པའི་འགན་འཛིན་ཡང་ཅིས་ལི་ཡིས་གོ་སྒྲིག་

གནང་བའི་སྐབས་དགུ་པའི་མི་རིགས་དང་
ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་གཞོན་སྐྱེས་ཚོགས་
འདུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༤ ནས་
༢༧ བར་ཐེ་ཝན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཐའོ་པེ་རུ་ཚོགས་
ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་འདུ་འདིར་མི་རིགས་དང་
ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་སྐུ་ཚབ་མང་པོ་ཞིག་
འཛོམས་ཡོད། དཔེར་ན། བོད་དང་སོག་པོ།
ཡུ་གུར། རྒྱ་ནག་སྐམ་ས། ཕྱི་སྡོད་རྒྱ་རིགས།
ཧོང་ཀོང་།མའེ་ཁོ། ཆོས་འཁོར་སྒོམ་སྒྲུབ་པ།
ཡི་ཤུ་བའི་སྐུ་ཚབ་བཅས་ཚོགས་མི་བདུན་ཅུ་
ཙམ་ཚོགས་འདུར་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཡོད།
ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་བཅར་བའི་ནང་ཐབས་བྱུས་
པ་དང་། རྩོམ་པ་པོ། བརྒྱུད་ལམ་འཐབ་རྩོད་
པ། ཁྲིམས་རྩོད་པ་བཅས་ཐུན་མོང་གི་སྟོབས་

ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་དབང་གཅིག་
སྡུད་ལམ་ལུགས་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུར་འབད་
ཐབས་ཅི་ལྟར་
དགོས་མིན་
གྲོས་བསྡུར་
ལྷུག་གླེང་བྱས་
ཡོད་ལ། རྒྱ་
ནག་དམར་

ཤོག་གིས་
བཙན་གནོན་
དབང་སྒྱུར་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་དང་ཡུ་གུར་
སོག་པོ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྡུག་སེལ་ཐབས་ལས་
འགུལ་ཅི་ཞིག་སྤེལ་དགོས་མིན་བཅས་ལ་ཕན་
ཚུན་བསམ་ཚུལ་སྤེལ་རེས་བྱས་ཡོད། ཚོགས་
འདུ་འགོ་འཛུགས་སྐབས་སུ། ༸གོང་ས་མཆོག་
གིས་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་འདིའི་ཐོག་
ལ་གསུང་འཕྲིན་ཕེབས་ཡོད་པའི་ནང་འཁོད་
དོན།རྒྱ་ནག་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་
གཙོ། ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་བཅས་དགོས། གང་
ལགས་ཞེ་ན། རིན་ཐང་དེ་དག་ནི་སྤྱི་ཚོགས་
ཤིག་གི་རང་དབང་དང་གསོན་ཤུགས་ཀྱི་རྨང་
རྡོ་ཡིན་པ་མ་ཟད། དོན་དམ་གྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་
བརྟན་ལྷིང་གི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱང་རེད། རྒྱ་ནག་
གི་མང་གཙོ་དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཁེ་

ཕན་ཡིན་པ་མ་ཟད།བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱ་ནག་གི་ཁྱིམ་
མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་ཁེ་ཕན་ཡང་རེད། རྒྱ་
ནག་གི་མང་གཙོ་དང་རང་དབང་བཅས་ཀྱི་
ཕྱོགས་དེ་མུ་མཐུད་རྒྱ་སྐྱེད་དང་སྒོ་དབྱེ་བྱས་
པ་ཡིན་ན། བོད་མི་ཚོ་ལའང་ཁེ་ཕན་ཆེན་པོ་
ཡོད་པ་རེད། ཅེས་འཁོད་འདུག ཐེངས་འདིའི་
ཚོགས་འདུར་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་མི་བདུན་བཅར་
ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་སྤྱི་འཐུས་འབའ་བ་སྐལ་
བཟང་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཤར་གླིང་
ཟླ་སྒྲོན། བོད་རང་བཙན་སློབ་ཕྲུག་ཚོགས་
པའི་ཨེ་ཤི་ཡ་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ཚེ་
བརྟན། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་འབྲེལ་མཐུད་ལས་
ཁང་གི་ཨེ་ཤེ་ཡའི་འབྲེལ་མཐུད་པ་བློ་བཟང་ཚེ་
བརྟན། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཕྱི་དྲིལ་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་སྡེ་ཚན་གྱི་ལས་བྱེད་ཡེ་
ཤེས་བསྟན་འཛིན། བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་
གི་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་རྩོམ་སྒྱུར་སྡེ་ཚན་འགན་
འཛིན་འབུམ་རམས་པ་མཆོག་བསྟན་འཛིན་
སྨོན་ལམ། ལྷ་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་ཚོགས་པའི་
འབྲེལ་གཏུགས་དུས་དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ་འབྲུག་
བསྟན་སྐྱིད་བཅས་ཡིན་འདུག་པ་མ་ཟད། བོད་
ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་ལ་ལྷུག་པོར་འགྲེལ་བརྗོད་
གནང་ཡོད། གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་འོག་ནས་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་

མིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྟངས་དང། བོད་ནང་
གི་བོད་མི་ཚོས་མུ་མཐུད་ནས་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་
བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཟུར་འབུད་བྱེད་པའི་རྣམ་
པ་དེ་དག་ལ་ཁ་གཏད་དང་གདོང་ལེན་ཇི་ལྟར་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད། བོད་ནང་དུ་བོད་མི་བརྒྱ་
དང་སུམ་ཅུ་ཐམ་པས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་སླར་
གསོའི་སླད་རང་སྲེག་བྱས་ནས་འཐབ་རྩོད་
བྱས་པའི་སྐོར་བོད་ནང་འགྲོ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཧ་
ཅང་ཐབས་རྡུགས་ཡིན་པ། བཙན་བྱོལ་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་མ་ལག་གི་
བྱུང་བ་ངོ་སྤྲོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་ལས་
འགུལ་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་སྐོར་
གཏམ་བཤད་གནང་།དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་
ཀྱི་ལས་འགུལ་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་མེ་ཐིའུ་མེ་
ཁ་ཆི་ལགས་ཀྱང་ཕེབས་ཏེ་ཅི་ལྟར་བྱས་ནས་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་
ཐབས་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་།
འབའ་བ་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་
ལགས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་གནད་དོན་མང་པོའི་
ནང་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྡོག་རོལ་བཏང་
བའི་སྐོར་དང་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་
མཁན་གྱི་ནང་མི་སྤུན་མཆེད་རྣམས་ཁྲིམས་
འགལ་ཉེས་འཛུགས་བྱས་པ་དང་། ལྷག་པར་
དཀོན་མཆོག་དབང་མོས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་

བྱས་ནས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་ནས་གྲོངས་
རྗེས། ཁོང་གི་བཟའ་ཟླ་སྒྲོལ་མ་སྐྱབས་ལ་སྲོག་
ཐོག་ཉེས་པ་བཀལ་བ། དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་
འབྲོག་པ་རྣམས་རྩྭ་ཐང་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་
པའི་སྐོར་གླེང་ཡོད། ཚོགས་བཅར་བ་ཚོས་མིག་
སྔའི་བོད་ཀྱི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་སྐོར་ལ་ཐུན་
མོང་གིས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་འབད་བརྩོན་
བྱ་དགོས་ངེས་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཡོད།